Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/5511

13.10.2025

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenie k implementácii Sociálno-klimatického fondu

(C/2025/5511)

OBSAH

I. Úvod 3

II. Zriadenie a určenie orgánov 3

a) Orgány podieľajúce sa na realizácii sociálno-klimatického plánu 4

1. Orgány poverené vykonávaním sociálno-klimatického plánu 4

2. Orgán/orgány zodpovedné za podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladá k žiadostiam o platbu 5

3. Subjekt/subjekty zodpovedné za audity systémov a operácií 5

b) Doplnkové subjekty 6

4. Subjekt zodpovedný za koordináciu vypracúvania a monitorovania sociálno-klimatického plánu . 6

c) Určenie členskými štátmi 6

d) Audítorská činnosť, ktorá sa má uskutočňovať na vnútroštátnej úrovni, ak sa na orgány nevzťahuje článok 11 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde ani Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 7

e) Akceptovanie určenia orgánov Komisiou 8

III. Príprava na vykonávanie sociálno-klimatického plánu 8

a) Zriadenie vnútroštátneho koordinačného výboru 8

b) Zapojenie regionálnych/miestnych orgánov, sociálnych partnerov a zainteresovaných strán z občianskej spoločnosti 9

IV. Monitorovanie vykonávania 9

a) Spoločné ukazovatele 10

b) Spoločné ukazovatele používané ako míľniky a ciele 11

c) Dvojročné podávanie správ o pokroku pri vykonávaní 11

V. Záväzky vyplatiť finančnú alokáciu 12

a) Vykonávacie rozhodnutie Komisie v kombinácii s rozhodnutím o viacročnom financovaní 13

b) Právny záväzok 13

c) Individuálne rozpočtové záväzky 13

d) Zrušenia viazanosti a zvyšné rozpočtové prostriedky 14

VI. Žiadosti o platbu 14

a) Predkladanie žiadostí o platbu 14

b) Vyhlásenie riadiaceho subjektu 15

c) Súhrn auditov 15

VII. Posudzovanie a spracúvanie žiadostí o platbu Komisiou 16

a) Stanovenie hodnôt vyplatených prostriedkov ex ante 16

b) Kladné posúdenie a platba 16

c) Uspokojivé dosiahnutie míľnika alebo cieľa 16

d) Negatívne posúdenie míľnika a cieľov, pozastavenie platieb 17

e) Odchýlka od pôvodne odhadovaných nákladov 17

f) Pomerné platby v prípade limitovaných zdrojov 17

g) Veľmi slabý výkon a vypovedanie dohody 18

VIII. Ochrana finančných záujmov EÚ 18

a) Systémy riadenia a kontroly 18

b) Predchádzanie podvodom 19

c) Konflikt záujmov 19

Dôsledky nedodržania pravidiel 20

d) Predchádzanie dvojitému financovaniu a komplementarita s inými nástrojmi financovania 20

Fáza koncepcie 21

Fáza implementácie 21

Úloha Komisie 21

e) Dodržiavanie pravidiel EÚ o štátnej pomoci 21

f) Dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania 23

IX. Digitálny systém, zhromažďovanie a uchovávanie údajov o konečných príjemcoch finančných alokácií 24

a) Jednotný digitálny systém evidencie relevantných informácií týkajúcich sa vykonávania opatrení a investícií 24

b) Využívanie systému elektronickej výmeny údajov medzi členskými štátmi a Komisiou 25

c) Zhromažďovanie, zaznamenávanie a uchovávanie údajov o konečných príjemcoch 26

X. Uistenie, audit a kontrola 26

a) Posúdenie systémov riadenia a kontroly 27

XI. Zníženie finančnej podpory a vymáhania finančných prostriedkov 28

XII. Hodnotenie Sociálno-klimatického fondu a posudzovanie vhodnosti sociálno-klimatických plánov 29

a) Hodnotenie Sociálno-klimatického fondu 29

b) Posudzovanie vhodnosti sociálno-klimatických plánov 30

c) Udržateľnosť investícií 30

XIII. Informácie, komunikácia a zviditeľnenie 30

a) Zviditeľnenie a informácie pre konečných príjemcov 30

b) Uverejňovanie údajov o konečných príjemcoch a opatreniach a investíciách vykonávaných v rámci Sociálno-klimatického fondu 32

c) Komunikačná stratégia týkajúca sa sociálno-klimatického plánu 32

d) Horizontálne komunikačné činnosti na európskej úrovni 33

I. Úvod

Cieľom Sociálno-klimatického fondu, ktorý bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/955 ([1]) (nariadenie o Sociálno-klimatickom fonde), je prispieť k sociálne spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite.

Sociálno-klimatický fond je osobitne určený na riešenie sociálnych vplyvov začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES ([2]) (smernica o ETS). Nový systém obchodovania s emisiami (ETS2) vytvorený na základe kapitoly IVa smernice o ETS sa vzťahuje na budovy, cestnú dopravu a malé priemyselné odvetvia, ktoré neboli zahrnuté do existujúceho systému EÚ na obchodovanie s emisiami. Z fondu sa poskytuje finančná podpora členským štátom na pomoc zraniteľným domácnostiam, zraniteľným používateľom dopravy a zraniteľným mikropodnikom, ktoré sú v dôsledku implementácie systému ETS2 osobitne zasiahnuté zvýšením cien fosílnych energií a nákladov na dopravu.

Toto usmernenie slúži na pomoc členským štátom pri vykonávaní ich sociálno-klimatických plánov v súlade s nariadením o Sociálno-klimatickom fonde. Dopĺňa sa ním usmernenie k sociálno-klimatickým plánom ([3]) a oznámenie Komisie poskytujúce technické usmernenia k uplatňovaniu zásady „výrazne nenarušiť“ ([4]), ako aj prílohy k nemu ([5]).

Týmto usmernením nie sú dotknuté budúce právne ustanovenia v kontexte viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie po roku 2027. Toto usmernenie bude podľa potreby revidované s cieľom zosúladiť ho s prípadnými budúcimi právnymi ustanoveniami uplatniteľnými ako súčasť VFR na obdobie po roku 2027, čo zahŕňa možné zmeny spôsobu implementácie, a s cieľom zabezpečiť, aby sa opatrenia a investície naďalej účinne vykonávali.

V súlade s článkom 4 ods. 1 a odôvodnením 17 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde mal každý členský štát predložiť Komisii svoj sociálno-klimatický plán do 30. júna 2025.

V rámci Sociálno-klimatického fondu sa na obdobie od 1. januára 2026 do 31. decembra 2032 vyčlení 65 miliárd EUR. Celková suma fondu dosiahne spolu s povinným príspevkom členských štátov vo výške najmenej 25 % odhadovaných celkových nákladov na ich sociálno-klimatické plány najmenej 86,7 miliardy EUR. Fond by mal začať fungovať 1. januára 2026, teda najmenej rok pred tým, ako sa systém ETS2 stane plne funkčným, a dva roky pred začiatkom nového VFR v roku 2028. Tento skorý začiatok prispeje k hladkému zavedeniu systému ETS2.

Lehota na transpozíciu smernice (EÚ) 2023/959, ktorou sa vytvára systém ETS2, uplynula 30. júna 2024 ([6]). Podľa článku 16 ods. 3 písm. a) bodu i) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde Komisia posúdi relevantnosť sociálno-klimatického plánu, pričom zohľadní, či primerane reaguje na sociálne vplyvy a výzvy, ktorým v dôsledku systému ETS2 čelia zraniteľné domácnosti, mikropodniky a používatelia dopravy. V prípade netransponovania ETS2 sociálno-klimatický plán teda nemôže splniť požiadavku relevantnosti a všeobecný cieľ Sociálno-klimatického fondu.

Ak členský štát formálne predloží svoj sociálno-klimatický plán bez toho, aby transponoval smernicu (EÚ) 2023/959, ktorou sa vytvára systém ETS2, Komisia nebude môcť predložený plán posúdiť. V tomto prípade, najmä keď členský štát nestanovil právnu povinnosť pre regulované subjekty na svojom území odovzdať kvóty v rámci systému ETS2 rovnajúce sa ich overeným emisiám, sa sociálno-klimatický plán bude považovať za irelevantný, keďže nebude možné preukázať žiadny sociálny vplyv, ako sa vyžaduje v zmysle článku 16 ods. 3 písm. a) bodu i) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde. V takom prípade Komisia v súlade s článkom 17 ods. 4 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde vydá vykonávacie rozhodnutie obsahujúce negatívne posúdenie sociálno-klimatického plánu.

II. Zriadenie a určenie orgánov

V súlade s článkom 11 ods. 3 a článkom 21 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde a prílohou III k nemu musí každý členský štát zaviesť **účinný a efektívny systém vnútornej kontroly**. To zahŕňa určenie orgánov a subjektov zodpovedných za rôzne aspekty vykonávania sociálno-klimatického plánu a za audit systémov a operácií súvisiacich s týmito plánmi.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/955 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond a mení nariadenie (EÚ) 2021/1060 (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 1).
([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).
([3]) C(2025) 881 final.
([4]) C(2025) 880 final.
([5]) C(2025) 880 final Prílohy 1 až 2.
([6]) Článok 3 druhý pododsek smernice (EÚ) 2023/959.

S cieľom nadviazať na existujúce skúsenosti a znížiť administratívne zaťaženie **môžu členské štáty** – pod podmienkou dodržania ich právnych a regulačných rámcov a získania potvrdenia od Komisie – **určiť jediný orgán** na realizáciu funkcií uvedených v nasledujúcich oddieloch a) a b); t. j. koordinácie vypracúvania a monitorovania sociálno-klimatického plánu, jeho vykonávania, podpísania vyhlásenia riadiaceho subjektu a prípravy žiadostí o platbu odosielaných Komisii. Členské štáty môžu poveriť vykonávaním sociálno-klimatického plánu napr. riadiace orgány programov politiky súdržnosti alebo Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Členské štáty musia navyše určiť subjekt alebo subjekty, ktoré budú vykonávať audity systémov a operácií takým spôsobom, aby sa zabezpečila ich funkčná nezávislosť.

a) ***Orgány podieľajúce sa na realizácii sociálno-klimatického plánu***

V nariadení o Sociálno-klimatickom fonde a prílohe III k nemu sú osobitne vymedzené nasledujúce funkcie orgánov podieľajúcich sa na realizácii sociálno-klimatického plánu. Treba plniť tieto funkcie:

1. *Orgány poverené vykonávaním sociálno-klimatického plánu*

— **Riadenie opatrení a/alebo investícií** uvedených v sociálno-klimatických plánoch s cieľom dosiahnuť ich ciele a prideliť súvisiace povinnosti a funkcie.

— Zabezpečenie zavedenia spoľahlivých systémov na ochranu **finančných záujmov EÚ** s osobitným dôrazom na predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie, nahlasovanie a nápravu, ako aj zaistenie dodržiavania uplatniteľných pravidiel, a to najmä pravidiel štátnej pomoci a verejného obstarávania. Súčasťou toho je rýchle odhaľovanie a riešenie akýchkoľvek nezrovnalostí.

— Zavedenie účinných a primeraných **opatrení** a postupov **na boj proti podvodom** prispôsobených rizikám zisteným v stratégii boja proti podvodom.

— Vykonávanie **overovaní na riadiacej úrovni** s cieľom skontrolovať prostredníctvom administratívnych kontrol a kontrol na mieste, či sa plnia míľniky a ciele Sociálno-klimatického fondu a či nedochádza k závažným nezrovnalostiam, konkrétne k podvodom, ku korupcii a konfliktu záujmov alebo k dvojitému financovaniu.

— Potvrdzovanie a poskytovanie dôkazov Komisii, že **ciele a míľniky sa skutočne plnia**, ako aj aktívna účasť na dialógu s Komisiou o pokroku pri vykonávaní.

— Zabezpečenie toho, aby koneční príjemcovia finančných alokácií dostali splatné sumy pod podmienkou dostupnosti finančných prostriedkov.

— Zhromažďovanie a bezpečné uchovávanie **údajov** a všetkých ostatných zásadných informácií **v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. d)** nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde vrátane **výsledkov auditu a kontroly a následných opatrení** s cieľom zabezpečiť vytvorenie spoľahlivého audítorského záznamu.

— Zhromažďovanie a bezpečné uchovávanie **údajov o opatreniach a investíciách**, ako aj ich míľnikoch a cieľoch **v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. d) bodom iv)** nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

— Zhromažďovanie **údajov o pokroku pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu** a o spoločných ukazovateľoch v súlade s článkom 24 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde s cieľom zabezpečiť účinné monitorovanie.

— Realizácia **informačných a komunikačných akcií a akcií určených na zviditeľnenie** v súlade s článkom 23 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde vrátane uverejňovania údajov o konečných príjemcoch na jedinom webovom sídle, ak touto úlohou nie je poverený vnútroštátny koordinačný orgán.

Orgánmi zodpovednými za vykonávanie sociálno-klimatického plánu môžu byť celoštátne, regionálne alebo miestne orgány v závislosti od platných vnútroštátnych právnych a regulačných rámcov a od typu opatrení a investícií zahrnutých v pláne. Je na členských štátoch, ako sa rozhodnú rozdeliť povinnosti medzi orgány, pričom vezmú do úvahy potrebu zabezpečiť účinné vykonávanie sociálno-klimatického plánu, aby zraniteľné domácnosti, mikropodniky a používatelia dopravy ťažili z daných opatrení a investícií.

Ak sú vykonávaním sociálno-klimatického plánu poverené regionálne orgány, budú mať rovnaké typy povinností ako národné orgány.

2. *Orgán/orgány zodpovedné za podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladá k žiadostiam o platbu*

Orgán (orgány) zodpovedné za podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladá k žiadostiam o platbu, budú realizovať tieto funkcie.

— **Zabezpečenie** vykonávania účinných a primeraných opatrení na ochranu finančných záujmov EÚ so zreteľom na zistené riziká.

— **Konsolidácia** práce vykonávacích orgánov a dohľad nad touto prácou v snahe zaistiť konzistentnosť a kvalitu sociálno-klimatického plánu.

— **Uisťovanie** Komisie, že vykonávanie sociálno-klimatického plánu je v súlade s uplatniteľnými normami, pravidlami a predpismi.

— **Potvrdzovanie, že žiadosti o platbu zahŕňajú len splnené míľniky a ciele**, čím sa zabezpečí presnosť, spoľahlivosť a autentickosť údajov. To zahŕňa vedenie elektronických záznamov o všetkých prvkoch overovania v súlade s pravidlami a postupmi.

— **Overovanie**, či nezrovnalosti zistené v konečných audítorských a kontrolných správach vo vzťahu k žiadostiam o platbu boli náležite vyriešené a opravené na úrovni dotknutých konečných príjemcov.

Komisia 18. apríla 2023 vydala vyhlásenie ([7]) týkajúce sa dohody, ktorú uzavreli spoluzákonodarcovia v zmysle prílohy III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde. V danom vyhlásení sa zdôrazňuje, že vymenovanie viac ako jedného orgánu na podpisovanie vyhlásení riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladajú k žiadostiam o platbu, môže viesť k neefektívnosti a rozptýleniu povinností a spôsobiť nejasnosti, pokiaľ ide o úlohy orgánov.

3. *Subjekt/subjekty zodpovedné za audity systémov a operácií*

Subjekt (subjekty), ktoré vykonávajú audity systémov a operácií, budú zodpovedné za ďalej uvedené úlohy.

— **Vykonávanie auditov systémov** zameraných na fungovanie systému riadenia a kontroly a **auditov operácií** s cieľom poskytnúť Komisii primerané uistenie, že **míľniky a ciele** zahrnuté v **žiadostiach o platbu** boli dosiahnuté.

— **Overovanie účinného fungovania systémov riadenia a kontroly a procesu určovania orgánov** v súlade s kľúčovými požiadavkami stanovenými v nariadení o Sociálno-klimatickom fonde a prílohe III k nemu.

— **Zabezpečovanie** toho, aby sa ich práca zamerala na všetky relevantné prvky **na zaručenie ochrany finančných záujmov EÚ**, a to uistením sa, že sú zavedené systémy na predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, na ich odhaľovanie, nahlasovanie a nápravu a na zaistenie súladu s požiadavkami jednotného trhu (pravidlá verejného obstarávania a štátnej pomoci).

— **Vykonávanie** všetkých audítorských činností v súlade s **medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi**.

— **Poskytovanie súhrnu uskutočnených auditov** a opatrení za každú žiadosť o platbu zavedených na ochranu záujmov EÚ so zameraním na:

  — absenciu konfliktov záujmov,

  — zavádzanie opatrení na boj proti podvodom,

  — predchádzanie korupcii a dvojitému financovaniu.

Orgánom auditu musí byť verejný orgán, hoci konkrétne audítorské úlohy možno delegovať alebo externe zadať verejným alebo súkromným subjektom pod jeho dohľadom a na jeho zodpovednosť.

([7]) V Bruseli, 18. apríla 2023, (OR. en, pl) 7984/23 ADD 1, medziinštitucionálny spis: 2021/0206(COD).

b) ***Doplnkové subjekty***

Ako sa uvádza v usmernení k sociálno-klimatickým plánom a vzhľadom na viacodvetvovú povahu Sociálno-klimatického fondu sa členským štátom odporúča, aby na účely plánu zriadili národný koordinačný orgán.

1. *Subjekt zodpovedný za koordináciu vypracúvania a monitorovania sociálno-klimatického plánu*

V článku 6 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa stanovuje, že sociálno-klimatické plány musia byť v súlade s informáciami a záväzkami členských štátov v rámci iných programov a právnych predpisov EÚ. Na tento účel sa členským štátom odporúča, aby zriadili špecializovaný subjekt, ktorý zabezpečí celkovú koordináciu naprieč rôznymi oblasťami.

Tento národný koordinačný orgán môže realizovať tieto funkcie:

— zabezpečovanie toho, aby bol sociálno-klimatický plán v **súlade** s ostatnými vnútroštátnymi politickými iniciatívami,

— zabezpečovanie **konzistentnosti** a **komplementárnosti** medzi sociálno-klimatickým plánom a Akčným plánom na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv, programami politiky súdržnosti, plánom obnovy a odolnosti, národným plánom obnovy budov, integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom (NEKP) a plánom spravodlivej transformácie územia,

— **koordinácia** s orgánmi zodpovednými za účinné plánovanie a realizáciu akcií a s orgánom (orgánmi) zodpovednými za podpisovanie vyhlásení riadiaceho subjektu v záujme účinného sledovania žiadostí o platbu,

— **mediácia** medzi orgánmi zodpovednými za vykonávanie s cieľom vyriešiť problémy s vykonávaním,

— **pôsobenie ako jednotné kontaktné miesto** pre odbory Komisie, Európsky dvor audítorov a iné relevantné orgány alebo inštitúcie EÚ,

— podľa potreby **dohľad** nad pravidelným monitorovaním, podávaním správ (v súlade s článkom 24 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde) a hodnoteniami,

— **zabezpečovanie** vykonávania komunikačných činností na zvýšenie povedomia o podpore EÚ a šírenie informácií o akciách zrealizovaných v rámci sociálno-klimatického plánu,

— **dozor** nad uverejňovaním údajov o konečných príjemcoch (a o dodávateľoch a subdodávateľoch, ak je konečným príjemcom verejný obstarávateľ) s cieľom zachovať transparentnosť.

Bez ohľadu na to, ktorý orgán alebo orgány vykonávajú tieto riadiace funkcie, sa musí zaistiť účinné oddelenie medzi nimi a subjektom, ktorý realizuje funkcie auditu, aby sa umožnilo vykonávanie primeraných a nezávislých auditov systémov a operácií.

c) ***Určenie členskými štátmi***

Orgán (orgány) uvedené v písmene a) tohto oddielu musia byť určené v súlade s prílohou III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde a s vnútroštátnym rámcom. K určeniu koordinačného orgánu podľa písmena b) musí dôjsť v súlade s vnútroštátnym rámcom; postup určenia podľa prílohy III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde sa neuplatňuje.

V súlade s článkom 11 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, ak sa členský štát rozhodne prideliť úlohu orgánu povereného vykonávaním sociálno-klimatického plánu riadiacemu orgánu programov politiky súdržnosti v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([8]) (nariadenie o spoločných ustanoveniach, NSU), Komisia bude považovať existujúce systémy riadenia a kontroly, ktoré už boli zavedené, za systémy v súlade s požiadavkami nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Toto ustanovenie sa vzťahuje na orgány na národnej, regionálnej alebo inej úrovni.

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

Vzhľadom na synergie, ktoré poskytuje toto ustanovenie, a povahu úloh plnených inými typmi orgánov v rámci programov politiky súdržnosti a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, by Komisia mohla uplatniť zjednodušený postup vo viacerých ďalších situáciách, ako je podrobne vysvetlené ďalej.

Orgány v rámci NSU

i) Riadiacemu orgánu v rámci NSU sa pridelí úloha orgánu zodpovedného za podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladá k žiadosti o platbu podľa nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

ii) Sprostredkovateľskému orgánu v rámci NSU sa pridelí úloha orgánu vykonávajúceho sociálno-klimatický plán podľa nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, a to za predpokladu, že na daný sprostredkovateľský orgán bolo delegované plnenie všetkých príslušných úloh riadiaceho orgánu týkajúcich sa programov politiky súdržnosti.

iii) Orgánu auditu v rámci NSU sa pridelí úloha subjektu uskutočňujúceho audity podľa nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Orgány v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti:

Vzhľadom na podobnosť so štruktúrami a s postupmi riadenia a kontroly zavedenými na národnej a regionálnej úrovni na účely riadenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti by sa štruktúry tohto mechanizmu dali použiť (ak sa líšia od orgánov vykonávajúcich programy politiky súdržnosti) aj na priame vykonávanie akcií v rámci sociálno-klimatických plánov. V takýchto prípadoch sa existujúce systémy riadenia a kontroly zavedené členskými štátmi budú považovať za systémy spĺňajúce požiadavky nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Každý členský štát musí Komisii formálne nahlásiť zoznam orgánov zodpovedných za úlohy týkajúce sa Sociálno-klimatického fondu buď pri predložení svojho sociálno-klimatického plánu, alebo neskôr, a to pred ich určením, pričom sa zabezpečí kontrola a potvrdenie týchto prvkov:

a) dané orgány majú právny mandát na vnútroštátnej úrovni;

b) dané orgány majú nevyhnutné zdroje a kapacity na dodatočné úlohy, ktoré sa majú plniť v rámci Sociálno-klimatického fondu;

c) členské štáty by mali zabezpečiť, aby vykonávanie sociálno-klimatického plánu neohrozilo implementáciu iných fondov EÚ, za ktoré zodpovedajú novourčené orgány v rámci Sociálno-klimatického fondu, a

d) členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa dodržiavali uplatniteľné požiadavky uvedené v prílohe III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde.

Ak určené orgány nie sú riadiacimi orgánmi programov politiky súdržnosti uvedenými v článku 11 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde ani Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Komisia uzná vhodnosť daného orgánu na plnenie úlohy, ktorú mu pridelil členský štát, na individuálnom základe, ako sa uvádza v bode II.d tohto usmernenia.

V každom prípade akékoľvek orgány podieľajúce sa na implementácii fondov politiky súdržnosti EÚ a/alebo Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v súvislosti s ktorými sa zistili značné nedostatky, ktoré potvrdila buď Komisia, Európsky dvor audítorov, alebo ktorýkoľvek iný vnútroštátny audítorský subjekt, musia byť vylúčené z uvedeného zjednodušeného procesu určenia.

d) ***Audítorská činnosť, ktorá sa má uskutočňovať na vnútroštátnej úrovni, ak sa na orgány nevzťahuje článok 11 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde ani Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti***

Každý subjekt zodpovedný za vykonávanie sociálno-klimatického plánu a/alebo podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu podľa Sociálno-klimatického fondu, ktorý **sa predtým nepodieľal na** programoch politiky súdržnosti ani na Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (ako je opísané v predchádzajúcom texte), by mal byť predmetom auditu vykonaného orgánom auditu. Pri takomto audite by sa malo pred dokončením procesu určenia posúdiť, či dané orgány spĺňajú kritériá systému vnútornej kontroly stanovené v prílohe III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde. Skontrolovať sa musí aj každý subjekt, v súvislosti s ktorým sa potvrdili značné nedostatky ([9]), pokiaľ ide o vykonávanie fondov politiky súdržnosti alebo Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a ktorý sa členský štát napriek tomu rozhodne určiť.

([9]) Pozri kategórie 3 a 4 v nasledujúcom oddiele o posudzovaní systémov riadenia a kontroly.

Treba poznamenať, že posúdenie súladu s kľúčovými požiadavkami stanovenými v prílohe III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde sa týka otázky vhodnosti koncepcie systému riadenia a kontroly. To znamená, že aby Komisia mohla akceptovať určenie orgánu, vyžaduje stanovisko týkajúce sa nastavenia systémov. V tejto fáze však nevyžaduje stanovisko týkajúce sa praktickej účinnosti systému riadenia a kontroly. Rozsah a ciele tohto auditu sú podrobnejšie opísané v oddiele X tohto usmernenia.

Ak nie je možné získať dostatočnú záruku pred prijatím sociálno-klimatického plánu, tento plán by mal obsahovať míľnik, ktorý sa má splniť pred uskutočnením akejkoľvek platby, pričom sa vyžaduje audítorské stanovisko bez výhrad týkajúce sa týchto subjektov vydané orgánom auditu. Ak členský štát nenavrhne takýto míľnik v sociálno-klimatickom pláne, Komisia si takýto míľnik vyžiada pri posudzovaní sociálno-klimatického plánu, ako sa stanovuje v článku 17 ods. 3 písm. c) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

e) ***Akceptovanie určenia orgánov Komisiou***

Komisia v zásade akceptuje proces určenia, na ktorý sa vzťahuje písmeno a) tohto oddielu, a to bez dodatočnej kontrolnej činnosti, ak určený orgán auditu už poskytol uistenie v rámci programov politiky súdržnosti alebo v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Ak sa členský štát rozhodne **určiť za orgán auditu nový subjekt**, ktorý nemá predchádzajúce skúsenosti s auditom fondov politiky súdržnosti ani Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Komisia preskúma zriadenie určeného orgánu auditu a prípadne ďalších subjektov zodpovedných za realizáciu sociálno-klimatického plánu. Komisia **overí súlad s nariadením o Sociálno-klimatickom fonde a medzinárodnými audítorskými štandardmi čo možno najskôr a prípadne ako súčasť posúdenia sociálno-klimatického plánu alebo hneď po jeho formálnom prijatí**.

V článku 17 ods. 3 písm. c) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa od členských štátov vyžaduje, aby pred prvou platbou odstránili akékoľvek nedostatky v systémoch vnútornej kontroly. Ak nie je možné získať dostatočnú záruku pred prijatím sociálno-klimatického plánu, tento plán by mal obsahovať **dodatočné opatrenie** (míľnik), ktoré si vyžaduje kladné posúdenie zo strany Komisie týkajúce sa uvedených orgánov auditu, ktoré nemajú predchádzajúce skúsenosti s auditom fondov politiky súdržnosti ani Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Ak členský štát nenavrhne takýto míľnik v sociálno-klimatickom pláne, Komisia si ho vyžiada pri posudzovaní tohto plánu [článok 17 ods. 3 písm. c) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde]. Tento míľnik musí byť dosiahnutý pred prvou platbou.

III. **Príprava na vykonávanie sociálno-klimatického plánu**

a) ***Zriadenie vnútroštátneho koordinačného výboru***

V článku 21 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa stanovuje potreba zabezpečiť účinný a efektívny systém vnútornej kontroly. V prílohe III k uvedenému nariadeniu sa stanovuje určenie orgánov a postupy zabezpečujúce, že tieto orgány získajú uistenie.

Na uľahčenie zapájania zainteresovaných strán sa členské štáty nabádajú poskytnúť **platformu na vnútroštátnu koordináciu vykonávania sociálno-klimatického plánu**, aby sa dialóg so zainteresovanými stranami organizoval spôsobom, ktorý poskytuje jasnosť, pokiaľ ide o načasovanie, spôsob, akým sa zainteresované strany môžu zúčastňovať na dialógu, a koordináciu na vnútroštátnej úrovni. Zriadením takejto platformy sa uľahčí práca subjektu zodpovedného za koordináciu vypracúvania a monitorovania národného sociálno-klimatického plánu.

Mohol by sa zriadiť vnútroštátny koordinačný výbor, ktorý by tvorili štruktúry zavedené členským štátom na **riadenie, koordinovanie a vykonávanie jeho sociálno-klimatického plánu** a na diskusiu o ňom s **príslušnými zainteresovanými stranami**. Okrem podpory účinného vykonávania sociálno-klimatického plánu by tento koordinačný výbor zabezpečoval, aby sa sociálno-klimatický plán vykonával v súlade s inými národnými stratégiami, ako aj programami financovania z prostriedkov EÚ a politikami EÚ.

Vnútroštátny koordinačný výbor by mohol okrem iných úloh vykonávať tieto činnosti:

— monitorovanie pokroku dosiahnutého pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu a plnení míľnikov a cieľov,

— riešenie špecifických problémov a výziev s dosahom na výkonnosť opatrení a investícií,

— posudzovanie prínosu sociálno-klimatického plánu k riešeniu výziev identifikovaných v NEKP členského štátu alebo iných nástrojoch a programoch, ktoré majú vplyv na Sociálno-klimatický fond,

— monitorovanie pokroku dosiahnutého pri vykonávaní hodnotení,

— monitorovanie pokroku dosiahnutého pri podávaní správ o ukazovateľoch výsledkov, výstupov a kontextových ukazovateľoch, pri vykonávaní hodnotení a syntézach hodnotení a pri prijímaní opatrení v reakcii na zistenia,

— zabezpečovanie toho, aby sa realizovali akcie na informovanie a zviditeľnenie a aby sa dosiahol pokrok pri budovaní administratívnych kapacít verejných inštitúcií,

— monitorovanie zapojenia partnerov a príjemcov, zabezpečenie účinného zapojenia kľúčových zainteresovaných strán a podpora zásady partnerstva.

Takýto výbor by mohol takisto podporovať výmenu názorov o metodike používanej na preskúmanie míľnikov a cieľov a o podávaní správ o vykonávaní sociálno-klimatického plánu každé dva roky alebo o akejkoľvek jeho zmene. Napokon by mohol orgánom vykonávajúcim sociálno-klimatický plán predkladať návrhy, a to najmä pokiaľ ide o možné spôsoby, ako znížiť byrokraciu pre konečných príjemcov a zlepšiť účinnosť opatrení a investícií.

Vnútroštátny koordinačný výbor by mal byť prispôsobený osobitým potrebám, inštitucionálnym rámcom a riadiacim štruktúram každého členského štátu. To, či by takýto výbor bol účinný pri podpore vykonávania sociálno-klimatického plánu a dosahovaní želaných výsledkov, by záviselo od faktorov, ako je **miera zapojenia zainteresovaných strán, efektívnosť administratívnych procesov a jeho adaptabilita**.

Členským štátom sa dôrazne odporúča, aby do svojho vnútroštátneho koordinačného výboru začlenili zástupcov relevantných ministerstiev a agentúr, miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a iných príslušných zainteresovaných strán, ako aj Komisie.

Odporúča sa, aby každý vnútroštátny koordinačný výbor prijal osobitný rokovací poriadok, ktorý obsahuje ustanovenia týkajúce sa predchádzania prípadnému konfliktu záujmov a uplatňovania zásady transparentnosti. Týmto rokovacím poriadkom sa bude upravovať rozhodovací proces každého vnútroštátneho výboru v súlade s príslušným vnútroštátnym rámcom. Výbor by sa mal stretávať aspoň raz do roka s *ad hoc* stretnutiami organizovanými v prípade, že sa objavia relevantné otázky, ktoré majú vplyv na pokrok sociálno-klimatického plánu dosiahnutý pri plnení jeho cieľov.

b) *Zapojenie regionálnych/miestnych orgánov, sociálnych partnerov a zainteresovaných strán z občianskej spoločnosti*

S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie a konzistentné monitorovanie sociálno-klimatického plánu sa členským štátom dôrazne odporúča, aby do celého procesu vykonávania zapojili rôzne zainteresované strany, a to predovšetkým regionálne a miestne zainteresované strany.

Zapojením miestnych a regionálnych orgánov a príslušných zainteresovaných strán do vykonávania sociálno-klimatického plánu sa i) zabezpečí zodpovednosť za vykonávanie sociálno-klimatického plánu a takisto aj záväzok k jeho vykonávaniu; ii) pomôže zabezpečiť, aby boli opatrenia a investície zamerané na zraniteľné domácnosti a mikropodniky, ktoré by mali v konečnom dôsledku profitovať zo sociálno-klimatického plánu, a iii) zohľadní skutočnosť, že mnohé investície v rámci Sociálno-klimatického fondu sa budú realizovať na miestnej a regionálnej úrovni (energetická obnova, verejná doprava atď.).

Popri regionálnych a miestnych zainteresovaných stranách by mali byť do vykonávania sociálno-klimatického plánu zapojené **organizácie občianskej spoločnosti, sociálni partneri, zástupcovia odvetví** a ďalšie subjekty, ktoré môžu zabezpečiť dostatočne širokú škálu názorov a komplexné monitorovanie procesu realizácie.

IV. **Monitorovanie vykonávania**

Rámec na monitorovanie vykonávania sociálno-klimatického plánu je stanovený v článku 24 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde. Uvádza sa v ňom, že členské štáty musia **každé dva roky** podávať Komisii správu o vykonávaní svojich sociálno-klimatických plánov spolu so správou o pokroku dosiahnutom pri plnení svojich integrovaných NEKP. Členské štáty musia do svojich správ o pokroku podávaných každé dva roky zahrnúť relevantné spoločné ukazovatele stanovené v prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde.

Od Komisie sa takisto vyžaduje monitorovanie implementácie Sociálno-klimatického fondu a meranie pokrok pri dosahovaní jeho cieľov. Celkovo by monitorovanie vykonávania malo byť cielené a konečným príjemcom financovania zo Sociálno-klimatického fondu by sa mali uložiť primerané požiadavky na podávanie správ. Komisia použije spoločné ukazovatele na účely podávania správ a na monitorovanie a hodnotenie Sociálno-klimatického fondu.

Účinné monitorovanie vykonávania sociálno-klimatických plánov a jasné a transparentné podávanie správ sú kľúčom k zabezpečeniu transparentnosti a zodpovednosti voči zainteresovaným stranám a verejnosti, ako aj k informovaniu o dosiahnutom pokroku a výsledkoch. Takéto podávanie správ na súhrnnej úrovni Sociálno-klimatického fondu si vyžaduje konzistentné a porovnateľné údaje na základe spoľahlivých opatrení monitorovania a zhromažďovania údajov. Monitorovanie môže zároveň prispieť k predvídaniu prekážok pri vykonávaní a podporiť vypracúvanie zmierňujúcich opatrení alebo inak pomôcť identifikovať osvedčené postupy. Vďaka účinnému monitorovaniu je takisto možné merať celkový pokrok Sociálno-klimatického fondu pri dosahovaní jeho cieľov a poskytnúť dôkazovú základňu pre neskoršie hodnotenia fondu (pozri oddiel VII). V nasledujúcej tabuľke 1 sú uvedené dve kľúčové zložky rámca na monitorovanie Sociálno-klimatického fondu.

Tabuľka 1

Kľúčové zložky rámca na monitorovanie Sociálno-klimatického fondu

	Míľniky a ciele	Spoločné ukazovatele
Žiadosť o platbu	Členské štáty poskytujú aktualizácie (dvakrát za rok) o dosiahnutých míľnikoch a cieľoch vrátane tých, ktoré sú vymedzené spoločnými ukazovateľmi, ktoré Komisia použije ako zdroj informácií pre systém monitorovania.	
Dvojročné podávanie správ	Členské štáty každé dva roky podávajú správy o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu, t. j. plnení všetkých míľnikov a cieľov.	Členské štáty vo svojej dvojročnej správe o pokroku pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu podávajú správu aj o všetkých spoločných kontextových ukazovateľoch a o pokroku dosiahnutom pri dosahovaní relevantných spoločných ukazovateľov výstupov a výsledkov.

a) ***Spoločné ukazovatele***

V súlade s článkom 24 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde by členské štáty mali do svojich správ o pokroku podávaných každé dva roky zahrnúť relevantné spoločné ukazovatele z prílohy IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde. Zoznam uvedený v danej prílohe obsahuje celkovo 39 kontextových ukazovateľov a ukazovateľov výstupov a výsledkov, ktoré sa vzťahujú na hlavné zložky intervencie Sociálno-klimatického fondu (odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy, mikropodniky a priama podpora príjmu). Opatrenia a investície v sociálno-klimatických plánoch môžu súbežne prispievať k dosiahnutiu viacerých spoločných ukazovateľov.

Spoločné ukazovatele výstupov a výsledkov, ktoré sa považujú za relevantné pre najbežnejšie typy opatrení a investícií, ktoré môžu byť zahrnuté do sociálno-klimatických plánov a ktoré sa majú použiť na účely povinností podávať správy o sociálno-klimatickom pláne, sú stanovené v prílohe 1 k tomuto usmerneniu. Od členských štátov sa očakáva, že budú podávať správy o relevantných spoločných ukazovateľoch, keď v sociálno-klimatickom pláne navrhli opatrenia a investície, ktoré patria do kategórií podľa článku 8 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde. V prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde je takisto jasne uvedené, že ak sociálno-klimatický plán neobsahuje žiadne opatrenie ani investíciu, ktoré by prispievali k niektorým ukazovateľom, členské štáty môžu pri týchto spoločných ukazovateľoch uviesť „neuplatňuje sa“.

Všetky kontextové ukazovatele v každej zložke sa považujú za štandardne uplatniteľné, pretože poskytujú informácie o súčasnej situácii v rôznych odvetviach (t. j. východiskovú hodnotu) a členské štáty musia tieto informácie predložiť vo svojom sociálno-klimatickom pláne v súlade s nariadením o Sociálno-klimatickom fonde ([10]).

Komisia použije spoločné ukazovatele na monitorovanie a hodnotenie Sociálno-klimatického fondu a pokroku dosiahnutého pri dosahovaní jeho všeobecných a osobitných cieľov (pozri aj oddiel VII tohto usmernenia).

([10]) V článku 6 ods. 1 písm. e) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa od členských štátov vyžaduje, aby vo svojom sociálno-klimatickom pláne poskytli informácie o odhadovanom počte zraniteľných domácností, mikropodnikov a používateľov dopravy. V článku 6 ods. 1 písm. d) uvedeného nariadenia – informácie o odhade pravdepodobných účinkov zvýšenia cien vyplývajúceho z uplatnenia systému EU ETS 2 na domácnosti, najmä na výskyt energetickej chudoby a dopravnej chudoby, a na mikropodniky. V článku 8 ods. 2 uvedeného nariadenia – informácie o podiele dočasnej priamej podpory príjmu na odhadovaných celkových nákladoch na plán.

b) ***Spoločné ukazovatele používané ako míľniky a ciele***

Pokrok pri vykonávaní opatrení a realizácii investícií zahrnutých do sociálno-klimatických plánov by sa mal monitorovať na základe míľnikov a cieľov. Míľniky a cieľové hodnoty by mali byť navrhnuté tak, aby sa zabezpečilo monitorovanie dosahovania cieľov každej zložky v sociálno-klimatickom pláne. Míľniky a ciele by mali byť jasné, stručné, realistické, relevantné, merateľné, špecifické pre danú podporovanú činnosť a robustné ([11]) s príslušným ukazovateľom. Ciele by mali mať jasnú východiskovú hodnotu a náležitú základnú metodiku.

V súlade s usmernením k sociálno-klimatickým plánom sa členské štáty dôrazne nabádajú, aby pri príprave svojich cieľov využili zoznam spoločných ukazovateľov uvedený v prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde. Využitím spoločných ukazovateľov pri stanovovaní cieľov sa zabezpečuje konzistentnosť a porovnateľnosť údajov z monitorovania medzi členskými štátmi a na úrovni fondu. Preto ak niektorý cieľ prispieva k jednému z ukazovateľov uvedených v zozname v prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde, tento spoločný ukazovateľ by sa mal použiť ako primárna možnosť pri vypracúvaní sociálno-klimatického plánu (a musí byť jasne identifikovaný v tabuľke obsahujúcej míľniky a ciele pri predložení sociálno-klimatického plánu).

V záujme účinného vykonávania sociálno-klimatických plánov sa očakáva, že väčšina cieľov investícií v polovici trvania a konečných cieľov bude zachytená v ukazovateľoch výstupov. Ak sa cieľ nedá formulovať pomocou žiadneho z ukazovateľov v prílohe IV, členské štáty môžu použiť dodatočné ukazovatele, pričom uprednostnia ukazovatele, ktoré sa použili v rámci iných fondov, programov a nástrojov EÚ, ako sú programy politiky súdržnosti alebo Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Mali by sa dodržiavať najlepšie postupy vysvetlené v usmernení k sociálno-klimatickým plánom, a to aj pokiaľ ide o prípadné zmeny sociálno-klimatických plánov.

Dosiahnutie míľnikov a cieľov je predpokladom na predkladanie žiadostí o platbu v rámci Sociálno-klimatického fondu. V súlade s povahou Sociálno-klimatického fondu založenou na výkonnosti predstavuje predkladanie žiadostí o platbu kľúčový moment pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu, keď členské štáty poskytujú aktualizácie o dosahovaní svojich míľnikov a cieľov a o spoločných ukazovateľoch, ak sa použili na stanovenie cieľov (ďalšie informácie sú uvedené ďalej).

Pri tomto pravidelnom procese sa poskytuje aktualizácia o pokroku dosiahnutom pri implementácii a monitorovaní Sociálno-klimatického fondu. Táto aktualizácia musí byť doplnená o správu o pokroku, ktorú každé dva roky vypracujú členské štáty v súvislosti s pokrokom pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu.

c) ***Dvojročné podávanie správ o pokroku pri vykonávaní***

Dvojročné podávanie správ o pokroku pri vykonávaní predstavuje kľúčový prvok rámca na monitorovanie Sociálno-klimatického fondu. Podľa článku 24 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa toto podávanie správ musí uskutočňovať spolu s podávaním správ o pokroku pri vykonávaní NEKP, a to v súlade s článkom 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 ([12]) (nariadenie o riadení). V danom ustanovení sa od členských štátov vyžaduje, aby do 15. marca 2023 a potom každé dva roky podávali správu o pokroku pri vykonávaní svojich NEKP. Vzhľadom na prepojenie vytvorené nariadením o Sociálno-klimatickom fonde medzi podávaním správ o pokroku v prípade sociálno-klimatických plánov a NEKP sa očakáva, že prvá dvojročná správa o pokroku týkajúca sa sociálno-klimatických plánov bude predložená do 15. marca 2027. Obdobie nahlasovania sa vzťahuje na obdobie od začiatku oprávnených opatrení a investícií (t. j. od júna 2024). Dvojročné podávanie správ o pokroku pri vykonávaní sociálno-klimatických plánov sa bude realizovať prostredníctvom IT nástroja SFC2021.

S cieľom poskytnúť komplexný obraz o aktuálnom stave vykonávania sa očakáva, že členské štáty poskytnú aktualizácie o pokroku pri vykonávaní všetkých činností v sociálno-klimatickom pláne vrátane tých, ktoré sa oneskorili, ešte neboli dosiahnuté alebo sa zatiaľ neposúdili.

Členské štáty by mali v záujme zlepšenia transparentnosti uverejňovať svoje dvojročné správy o pokroku v súlade s požiadavkami uplatniteľnými na správu o pokroku pri vykonávaní NEKP.

([11]) Viac usmernení k návrhu míľnikov a cieľov je k dispozícii v usmernení k sociálno-klimatickým plánom C(2025) 881 final.

([12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

Komisia poskytne podrobnejšie informácie a vzor dvojročných správ o pokroku pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu s cieľom uľahčiť tento proces, zabezpečiť harmonizovaný prístup k podávaniu správ a zosúladiť toto podávanie správ s podávaním správ o integrovaných NEKP. Komisia vydá metodickú poznámku týkajúcu sa spoločných ukazovateľov uvedených v zozname v prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde s cieľom zabezpečiť spoločný výklad vymedzenia ukazovateľov a zaistiť, aby údaje, ktoré sa majú zhromažďovať, boli spoľahlivé a dôveryhodné. Táto metodika bude (v čo najväčšej možnej miere) vychádzať z vymedzenia pojmov stanovených v nariadení o Sociálno-klimatickom fonde a v iných relevantných právnych predpisoch EÚ ([13]) a z vymedzenia pojmov uplatňovaných na vnútroštátnej úrovni.

Členské štáty by mali podať správu o tom, ako uplatňujú vymedzenia energetickej chudoby a dopravnej chudoby na vnútroštátnej úrovni v súlade s vysvetlením poskytnutým v ich sociálno-klimatických plánoch ([14]). Ak sú ukazovatele podobné ukazovateľom používaným na účely iných politík EÚ (napr. predpisov transponovaných v zmysle smernice o energetickej efektívnosti) alebo programov financovania, členské štáty by mali použiť podobnú metodiku na zhromažďovanie a nahlasovanie súvisiacich údajov.

Rodová rovnosť a rovnosť príležitostí pre všetkých sú dôležitými aspektmi monitorovania Sociálno-klimatického fondu. Ako sa zdôrazňuje v odôvodnení 24 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, rodová rovnosť a rovnosť príležitostí pre všetkých by sa mali začleňovať a podporovať počas prípravy a vykonávania sociálno-klimatických plánov, aby sa zabezpečilo, že sa na nikoho nezabudne. Členské štáty sa preto nabádajú, aby v čo najväčšej možnej miere členili údaje nahlasované vo svojich dvojročných správach a vo svojich sociálno-klimatických plánoch podľa rodu, veku a statusu osoby so zdravotným postihnutím (najmä v prípade údajov nahlásených v rámci spoločných ukazovateľov o zraniteľných domácnostiach, používateľoch dopravy a mikropodnikoch) ([15]). Členské štáty sa takisto nabádajú, aby v čo najväčšej možnej a relevantnej miere vysvetlili, ako zohľadňujú geografické špecifiká, napr. ostrovy, najvzdialenejšie regióny a územia, vidiecke či vzdialené oblasti, menej prístupné periférie, horské oblasti alebo oblasti, ktoré zaostávajú pri vykonávaní svojho sociálno-klimatického plánu.

Členské štáty by vo svojich sociálno-klimatických plánoch mali vysvetliť spôsob, akým zamýšľajú zabezpečiť, aby sa ich sociálno-klimatické plány účinne monitorovali a vykonávali, a to so zameraním na opatrenia a harmonogram monitorovania a vykonávania (pozri bod 4.1 prílohy V k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde). To by malo zahŕňať aj opatrenia týkajúce sa zhromažďovania relevantných údajov. Ako súčasť posúdenia celkového sociálno-klimatického plánu Komisia posúdi, či sa navrhovanými opatreniami zabezpečí možnosť účinného vykonávania a monitorovania sociálno-klimatického plánu ([16]). Subjekt koordinujúci vypracúvanie a monitorovanie sociálno-klimatického plánu (pozri oddiel II tohto usmernenia) bude okrem iných funkcií dohliadať na jeho vykonávanie a monitorovanie, ako aj podávanie správ o ňom. Ak vnútroštátny koordinačný subjekt neexistuje, tieto úlohy by sa mali prideliť implementujúcemu (-im) subjektu (-om).

Komisia bude viesť pravidelný dialóg so zástupcami z členských štátov, pokiaľ možno prostredníctvom špecializovanej technickej pracovnej skupiny, s cieľom diskutovať o akýchkoľvek problémoch a osvedčených postupoch týkajúcich sa činností monitorovania a hodnotenia Sociálno-klimatického fondu.

V. **Záväzky vyplatiť finančnú alokáciu**

Sociálno-klimatický fond bude výnimočne a dočasne financovaný z príjmov z obchodovania s 50 miliónmi kvót formou aukcie podľa článku 10a ods. 8b smernice o ETS, 150 miliónmi kvót podľa článku 30d ods. 3 smernice o ETS a objemom dodatočných kvót podľa článku 30d ods. 4 smernice o ETS, čo by malo predstavovať vonkajšie pripísané príjmy.

Berúc do úvahy, že vonkajšie pripísané príjmy sa majú sprístupniť po aukcii emisných kvót podľa článku 10a ods. 8b, článku 30d ods. 3 a 4 smernice o ETS, v článku 10 ods. 2 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa stanovuje odchýlka od článku 22 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 ([17]) (nariadenie o rozpočtových pravidlách). Na základe tejto odchýlky sa viazané rozpočtové prostriedky môžu automaticky sprístupniť na začiatku každého rozpočtového roka počnúc 1. januárom 2026. Bude preto možné každý rok viazať sumy ročnej alokácie pre každý členský štát v súlade s nariadením o Sociálno-klimatickom fonde.

([13]) Napríklad pojem „energetická chudoba“ podľa článku 2 bodu 52 smernice o energetickej efektívnosti ((EÚ) 2023/1791), „domácnosť“ podľa článku 2 bodu 15 nariadenia (EÚ) 2019/1700, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európske štatistiky o osobách a domácnostiach, a „mikropodnik“, teda podnik, ktorý zamestnáva menej ako desať osôb a ktorého ročný obrat alebo ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR, čo sa vypočíta v súlade s článkami 3 až 6 prílohy I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom.

([14]) Pozri článok 6 písm. f).

([15]) Pozri spoločné ukazovatele z prílohy IV uvedené pod číslami 1, 2, 3, 11, 13, 18, 19, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 36 a 37.

([16]) V súlade s článkom 16 ods. 3 písm. b) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

([17]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024).

a) ***Vykonávacie rozhodnutie Komisie v kombinácii s rozhodnutím o viacročnom financovaní***

Komisia v súlade s článkom 17 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde rozhoduje o sociálno-klimatickom pláne členského štátu prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia. V prípade kladného posúdenia bude vykonávacie rozhodnutie Komisie obsahovať prvky požadované podľa článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách a bude predstavovať rozhodnutie o financovaní v zmysle uvedeného článku, pričom „rozpočtovému záväzku predchádza rozhodnutie o financovaní, ktoré prijme inštitúcia Únie alebo orgán, na ktorý inštitúcia Únie delegovala právomoci".

Na účely implementácie Sociálno-klimatického fondu bude rozhodnutie o financovaní pre každý členský štát viacročné a bude sa vzťahovať na obdobie 2026 – 2032, pričom sa takisto uvedie:

— členský štát definovaný ako príjemca,

— opatrenia a investície, ktoré sa majú vykonať,

— odhadované celkové náklady na sociálno-klimatický plán a zoznam míľnikov a cieľov,

— celkové trvanie akcie,

— celková maximálna finančná alokácia a zodpovedajúce ročné alokácie pre členský štát v rámci fondu, ktoré sa majú vyplatiť v splátkach,

— výplatné hodnoty za jednotlivé míľniky a ciele,

— národný príspevok,

— opatrenia a harmonogram monitorovania a vykonávania,

— relevantné ukazovatele dosahovania plánovaných míľnikov a cieľov a ich príslušná výplatná hodnota po dosiahnutí,

— opatrenia na to, aby Komisia poskytla prístup k podkladovým relevantným údajom,

— rozpočtový riadok.

Rozhodnutie o financovaní bude obsahovať prílohu s ročnými alokáciami členského štátu (na základe prílohy I k usmerneniu k sociálno-klimatickým plánom a s ohľadom na článok 17 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde). Tieto alokácie sa formálne oznámia každému členskému štátu, aby ich použili ako referenciu na účely procesu finančnej implementácie a ako základ na finančné transakcie.

Toto rozhodnutie sa prijme bez toho, aby boli dotknuté príslušné ustanovenia VFR, ktoré sa vzťahujú na obdobie začínajúce od roku 2028.

b) ***Právny záväzok***

V súlade s článkom 19 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde po tom, ako Komisia prijme kladné rozhodnutie uvedené v článku 17 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, uzavrie s dotknutým členským štátom dvojstrannú dohodu. Súčasťou tejto dohody budú i) podrobnosti o vykonávaní konkrétneho sociálno-klimatického plánu, najmä konkrétne povinnosti monitorovania; ii) pravidlá a postupy týkajúce sa kontroly; iii) finančné opravy a iv) akékoľvek ďalšie prvky relevantné pre účinné vykonávanie podpory EÚ.

Uzavretá dvojstranná dohoda bude predstavovať individuálny právny záväzok v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách na obdobie 2026 – 2032 bez toho, aby bol dotknutý článok 30d ods. 4, článok 30i a článok 30k smernice o ETS.

c) ***Individuálne rozpočtové záväzky***

Na účely rozpočtových záväzkov by sa celková maximálna výška rozpočtových prostriedkov, ktoré sa majú vyplatiť na konkrétny sociálno-klimatický plán, ako sa stanovuje vo vykonávacích rozhodnutiach Komisie v súlade s článkom 17 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, mala rozdeliť na ročné splátky (článok 19 ods. 2 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde).

Individuálne rozpočtové záväzky jednotlivých členských štátov sa budú realizovať v ročných splátkach. Budú vychádzať z prílohy k príslušnému vykonávaciemu rozhodnutiu Komisie, ktorým sa vydáva kladné posúdenie sociálno-klimatického plánu a ktoré pre príslušný členský štát predstavuje rozhodnutie o viacročnom financovaní.

Ako sa stanovuje v článku 17 ods. 3 písm. a) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, ak sa odhadované celkové náklady členského štátu na sociálno-klimatický plán po odpočítaní národného príspevku rovnajú maximálnej alokácii stanovenej v prílohe I k usmerneniu Komisie k sociálno-klimatickým plánom alebo ju prevyšujú, každoročne stanovené individuálne rozpočtové záväzky sa budú rovnať sumám uvedeným na ročnej báze v uvedenej prílohe.

Ak sa sociálno-klimatický plán členského štátu schváli s maximálnou finančnou alokáciou nižšou, ako je výška uvedená v prílohe I k usmerneniu Komisie k sociálno-klimatickým plánom, ako sa stanovuje v článku 17 ods. 3 písm. b) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, každoročne stanovené individuálne rozpočtové záväzky sa úmerne znížia, pričom sa zohľadní celkový príspevok Sociálno-klimatického fondu v rozhodnutí Komisie podľa článku 17 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Ak členský štát v danom roku nevyužije celú svoju alokáciu, nevyužitá suma ročného záväzku sa prenesie do nasledujúcich rokov až do konca obdobia financovania.

Vo všetkých prípadoch, ako sa vyžaduje v článku 15 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, musí minimálne 25 % celkových odhadovaných nákladov na každý sociálno-klimatický plán pochádzať z príspevku príslušného členského štátu.

d) *Zrušenia viazanosti a zvyšné rozpočtové prostriedky*

Prípadné zrušenia viazanosti nevyužitej finančnej alokácie budú prebiehať v súlade s článkom 20 ods. 10 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde na konci oprávneného obdobia a po uskutočnení všetkých platieb do 31. decembra 2033.

Ak sa do 15 mesiacov od uzavretia individuálneho právneho záväzku nedosiahne konkrétny pokrok pri dosahovaní ktoréhokoľvek z príslušných míľnikov a cieľov, Komisia oznámi svoje posúdenie členskému štátu a poskytne mu dva mesiace na predloženie pripomienok pred prijatím rozhodnutia o ukončení daného individuálneho právneho záväzku a zrušení viazanosti príslušnej sumy (článok 20 ods. 7 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde).

Odchylne od článku 12 ods. 4 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách a bez toho, aby bol dotknutý článok 30d ods. 4 šiesty pododsek smernice o ETS, Komisia by mala členským štátom vyčleniť sumy zodpovedajúce akýmkoľvek rozpočtovým prostriedkom, ktoré sa nevyužijú do 31. decembra 2033, a to v súlade s pravidlami rozdeľovania kvót stanovených v článku 30d ods. 5 smernice o ETS na účely dosiahnutia cieľov uvedených v článku 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

VI. **Žiadosti o platbu**

a) *Predkladanie žiadostí o platbu*

Po dosiahnutí príslušných míľnikov a cieľov musia členské štáty predložiť riadne odôvodnenú žiadosť o platbu, a to najviac dvakrát za rok (do 31. júla a 31. decembra). V tejto žiadosti o platbu sa musia uviesť všetky míľniky a ciele, ktoré členské štáty považujú za uspokojivo dosiahnuté, ako sa stanovuje vo vykonávacom rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 17 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde. K žiadosti o platbu by malo byť v súlade s dvojstrannou dohodou uvedenou v článku 19 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde priložené príslušné odôvodnenie a dôkazy súvisiace s každým dosiahnutým míľnikom a cieľom. Pri predkladaní každého následného súboru míľnikov a cieľov sa bude predpokladať a potvrdzovať, že dotknutý členský štát nezrušil opatrenia týkajúce sa predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov.

Žiadosti o platbu by sa mali predkladať prostredníctvom špecializovaného modulu v systéme Komisie SFC2021. Všetky doklady preukazujúce úspešné dosiahnutie súvisiacich cieľov a míľnikov sa takisto musia predložiť prostredníctvom systému SFC2021 ako neoddeliteľná súčasť žiadosti o platbu. Pred predložením žiadosti by sa mala vykonať technická práca na overenie splnenia míľnikov a cieľov.

Systém včas poskytne členskému štátu elektronické upovedomenie o doručení. Orgány členských štátov budú môcť v prípade potreby opraviť alebo stiahnuť žiadosti o platbu prostredníctvom tohto systému pred tým, ako Komisia prijme vykonávacie rozhodnutia uvedené v článku 20 ods. 3 a 4 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Ak sa členský štát domnieva, že konkrétny míľnik alebo cieľ, ktoré sa mali dosiahnuť k určitému dátumu, neboli dosiahnuté, alebo ak zistil súvisiace problémy s vykonávaním (napr. prebiehajúca audítorská alebo kontrolná činnosť, chýbajúce dostatočné dôkazy alebo z akéhokoľvek iného dôvodu), môže sa rozhodnúť nezahrnúť ich do žiadosti o platbu a aj napriek tomu požiadať o vyplatenie prostriedkov v prípade zvyšných míľnikov a cieľov, ktoré sa mali dosiahnuť k rovnakému dátumu a ktoré sa považujú za úplne dosiahnuté. Členským štátom sa pred predložením žiadosti o platbu odporúča, aby sa neformálne poradili s Komisiou s cieľom uistiť sa, že spis je riadne pripravený.

Na splnenie ustanovení článku 20 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde by členský štát nemal predkladať čiastočne dosiahnuté jednotlivé ciele (napr. 8 z 10 viazaných prvkov predpokladaných k určitému dátumu). **Do žiadostí o platbu by sa mali zahrnúť len úplne dosiahnuté míľniky a ciele**. Ciele alebo míľniky, ktoré neboli k určitému dátumu dosiahnuté alebo boli dosiahnuté len sčasti, by sa mali naďalej plniť a mali by sa zahrnúť do následných žiadostí o platbu po ich uspokojivom dosiahnutí.

b) ***Vyhlásenie riadiaceho subjektu***

V súlade s článkom 21 ods. 2 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde a s prílohou III k nemu musia členské štáty ku každej žiadosti o platbu priložiť podpísané vyhlásenie riadiaceho subjektu.

Týmto vyhlásením riadiaceho subjektu sa osvedčuje, že finančné alokácie boli použité na určený účel, že informácie predložené spolu so žiadosťou o platbu sú úplné, presné a spoľahlivé a že zavedené systémy vnútornej kontroly poskytujú potrebné záruky, že finančné alokácie boli spravované v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami, najmä pravidlami týkajúcimi sa predchádzania konfliktom záujmov, podvodom a korupcii a dvojitému financovaniu z fondu a ďalších programov EÚ v súlade so zásadou správneho finančného riadenia.

Vyhlásenie riadiaceho subjektu by malo obsahovať tieto prvky:

i) vyhlásenie, že informácie v žiadosti o platbu sú prezentované náležite, sú úplné a presné;

ii) vyhlásenie, že finančné prostriedky boli použité na zamýšľaný účel, ako sa stanovuje v dohode uzavretej podľa článku 19 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde;

iii) vyhlásenie, že zavedené systémy kontroly poskytujú potrebné záruky, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, t. j. preukázanie dosiahnutia dotknutých míľnikov a cieľov;

iv) vyhlásenie, že v súlade so zásadou správneho finančného riadenia zavedené systémy kontroly fungujú riadne a poskytujú potrebné záruky, že podpora sa poskytuje v súlade s pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci a verejného obstarávania, ak je to relevantné. Predovšetkým by zavedené systémy kontroly mali zabezpečiť, aby sa predchádzalo podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, aby sa odhaľovali a napravovali a aby nedochádzalo k dvojitému financovaniu z fondu a z iných programov EÚ;

v) vyhlásenie, že predtým dosiahnuté míľniky a ciele neboli zrušené od momentu potvrdenia ich dosiahnutia Komisiou;

vi) potvrdenie, že nezrovnalosti zistené v súvislosti s vykonávaním sociálno-klimatického plánu boli náležite napravené a príslušné sumy boli od príjemcov vymožené.

Vzor takéhoto vyhlásenia riadiaceho subjektu je uvedený v prílohe II.

c) ***Súhrn auditov***

Členské štáty by mali spolu s každou žiadosťou o platbu poskytnúť aj súhrn auditov uskutočnených kontrolnými orgánmi v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi.

Pokryté obdobie alebo rozsah auditov, na ktoré sa vzťahuje súhrn auditov, sa môže líšiť od obdobia alebo rozsahu, na ktoré sa vzťahujú dosiahnuté ciele a míľniky. V snahe zaistiť správne finančné riadenie sa v každom prípade odporúča, aby sa pred predložením žiadostí o platbu Komisii vykonala preventívna audítorská činnosť (napr. audity na preskúmanie systému, v rámci ktorého sa Sociálno-klimatický fond implementuje, s cieľom upozorniť na akékoľvek potenciálne riziká v počiatočnej fáze implementácie Sociálno-klimatického fondu). Ak sa takáto včasná preventívna audítorská činnosť nevykoná, uloží sa povinnosť uskutočniť takúto činnosť v primeranej lehote a predložiť výsledky v následných žiadostiach o platbu.

Súhrn musí okrem iného zahŕňať rozsah auditov (t. j. opatrenia a investície, ktoré boli predmetom auditov, a pokryté obdobie), analýzu zistených nedostatkov a akékoľvek prijaté nápravné opatrenia. S cieľom informovať Komisiu možno ako prílohy k súhrnu zahrnúť aj konečné audítorské správy či akékoľvek dodatočné relevantné informácie.

VII. **Posudzovanie a spracúvanie žiadostí o platbu Komisiou**

Vzhľadom na povahu Sociálno-klimatického fondu založenú na výkonnosti nie je vyplácanie prostriedkov spojené so skutočnými ani odhadovanými nákladmi na opatrenia a investície zahrnuté do sociálno-klimatických plánov. Namiesto toho je výška každého vyplatenia prostriedkov spojená s míľnikmi a cieľmi, ktoré Komisia vyhodnotila ako uspokojivo splnené.

a) ***Stanovenie hodnôt vyplatených prostriedkov* ex ante**

Hodnota vyplatených prostriedkov za každý míľnik a každý cieľ sa stanoví *ex ante* vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (článok 17 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde). Pojem „hodnota vyplatených prostriedkov“ označuje **hodnotu vyplatenia peňažných prostriedkov** v súvislosti s uspokojivým splnením jednotlivého míľnika alebo cieľa zahrnutých v sociálno-klimatickom pláne, ktorú Komisia uhradí členskému štátu na základe kladného posúdenia zo strany Komisie, že príslušný míľnik alebo cieľ boli uspokojivo splnené.

Pri určovaní hodnoty vyplatených prostriedkov pri každom míľniku a každom cieli Komisia v procese posudzovania sociálno-klimatického plánu zváži význam opatrenia alebo investície, s ktorými súvisia, a ich prínos ku kritériám uvedeným v článku 16 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Hodnota vyplatených prostriedkov v prípade **míľnika alebo cieľa spojených s činnosťou s nákladmi** sa určí na základe *ex ante* odhadu nákladov na príslušnú činnosť. Akékoľvek opatrenie s nulovými nákladmi bude spravidla priamo alebo nepriamo spojené s jednou alebo viacerými činnosťami s odhadovanými nákladmi v sociálno-klimatickom pláne. Ak je priamo spojené s jednou alebo viacerými činnosťami, hodnota vyplatených prostriedkov v prípade míľnikov alebo cieľov v rámci týchto opatrení sa stanoví ako podiel sumy plánovanej na súvisiacu investíciu. Ak je opatrenie nepriamo spojené s viacerými činnosťami, hodnota vyplatených prostriedkov v prípade príslušných míľnikov alebo cieľov sa stanoví ako percentuálny podiel celkových súm plánovaných na tieto činnosti. Vo výnimočných prípadoch možno hodnotu vyplatených prostriedkov v prípade opatrenia s nulovými nákladmi stanoviť ako percentuálny podiel celého plánu.

b) ***Kladné posúdenie a platba***

Ako sa stanovuje v článku 20 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, keď Komisia rozhodne, že všetky nahlásené míľniky a ciele zahrnuté v žiadosti o platbu boli dosiahnuté, prijme jednotlivé rozhodnutia, ktorými sa v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách povolí vyplatenie konkrétnej splátky ako súčasti finančnej alokácie.

Individuálne rozhodnutie Komisie o vyplatení finančných prostriedkov sa musí v súlade s článkom 20 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde prijať najskôr dva mesiace a najneskôr tri mesiace po príslušnom termíne na predloženie žiadosti o platbu.

V súlade s článkom 20 ods. 5 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde začína lehota na uhradenie splátky plynúť odo dňa oznámenia rozhodnutia Komisie, ktorým sa povoľuje vyplatenie splátky členskému štátu. Platba oprávnenej sumy je podmienená dostupnosťou finančných prostriedkov Komisie a postačujúcich dostupných súm v rámci individuálnych rozpočtových záväzkov pre príslušný členský štát. Ak platbu nemožno realizovať z dôvodu chýbajúcich finančných prostriedkov alebo nepostačujúcich dostupných rozpočtových záväzkov, znovu sa vykoná po sprístupnení takýchto finančných prostriedkov alebo po tom, ako sa prijmú nové záväzky, a pred spracovaním akýchkoľvek nových žiadostí o platbu.

Platby pre každý členský štát budú prebiehať až do maximálnej výšky jeho ročných individuálnych rozpočtových záväzkov, ktoré sú stanovené vopred.

c) ***Uspokojivé dosiahnutie míľnika alebo cieľa***

Míľnik alebo cieľ by sa mali považovať za uspokojivo splnené, ak bol dosiahnutý ich zamýšľaný výsledok, pričom sa zohľadnia ciele míľnika alebo cieľa zahrnuté vo schválenom sociálno-klimatickom pláne, ich opis, základný účel a kontext súvisiaceho opatrenia alebo investície.

V opise opatrenia alebo investície, pod ktoré patrí daný míľnik alebo cieľ, ako aj v akýchkoľvek iných relevantných oddieloch sociálno-klimatického plánu sa uvádza kontext a základný účel použitý na interpretáciu míľnika alebo cieľa. Posúdenie míľnika alebo cieľa by sa malo riadiť účelovou logikou a malo by byť zamerané na to, či bol dosiahnutý zamýšľaný výsledok míľnika alebo cieľa, a nie na kumulatívne splnenie všetkých jednotlivých požiadaviek stanovených v každom míľniku či cieli.

d) ***Negatívne posúdenie míľnika a cieľov, pozastavenie platieb***

Ako sa stanovuje v článku 20 ods. 4 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, ak Komisia na základe svojho posúdenia zistí, že niektorý míľnik alebo cieľ, ktoré boli predložené členským štátom v jeho žiadosti o platbu neboli uspokojivo dosiahnuté, oznámi svoj zámer pozastaviť platbu tej časti finančnej alokácie, ktorá zodpovedá sume pridelenej na nedosiahnutú časť daného cieľa alebo míľnika. V prípade míľnikov a cieľov, ktoré sa považujú za nedosiahnuté, Komisia poskytne dotknutému členskému štátu odôvodnené stanovisko a poskytne mu možnosť predložiť pripomienky do jedného mesiaca od oznámenia posúdenia Komisie.

Po uplynutí tohto obdobia Komisia prijme príslušné rozhodnutia, ktorými sa povoľuje vyplatenie splátky zodpovedajúcej príslušným hodnotám vyplatených prostriedkov v prípade cieľov a míľnikov, ktoré sa považujú za dosiahnuté, a pozastaví vyplácanie prostriedkov v prípade zvyšných nedosiahnutých cieľov a míľnikov.

Členský štát má na dosiahnutie míľnikov a cieľov s pozastavenou platbou najviac deväť mesiacov odo dňa oznámenia rozhodnutia o pozastavení. Ak po uplynutí týchto deviatich mesiacov nebudú príslušné míľniky a ciele stále dosiahnuté, Komisia oznámi členskému štátu svoje zistenia o ich nedosiahnutí. Členský štát môže predložiť pripomienky do dvoch mesiacov od tohto oznámenia.

Ak Komisia po vypočutí členského štátu dospeje k záveru, že míľnik alebo cieľ s pozastavenou platbou stále neboli dosiahnuté, v súlade s článkom 20 ods. 6 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde úmerne zníži sumu finančnej alokácie. Suma, ktorá sa má znížiť, spravidla zodpovedá predtým pozastavenej sume, pokiaľ členský štát nepreukáže, že v priebehu deväťmesačného obdobia boli uspokojivo dosiahnuté niektoré z nedosiahnutých míľnikov alebo cieľov alebo že sa pokročilo pri plnení ich zamýšľaného výsledku, pričom v takom prípade sa zníženie môže zodpovedajúcim spôsobom upraviť.

Pozastavenie by sa malo zrušiť len vtedy, ak boli príslušné míľniky a ciele uspokojivo dosiahnuté. V týchto prípadoch budú platiť ustanovenia uvedené v predchádzajúcom oddiele a Komisia prijme individuálne rozhodnutie, ktorým sa povoľuje vyplatenie pozastavených súm.

e) ***Odchýlka od pôvodne odhadovaných nákladov***

Odchýlky odhadovaných nákladov predložených v pôvodnej alebo následnej verzii sociálno-klimatického plánu od súm zaplatených konečným príjemcom v rámci konkrétnej investície sa musia dodatočne posúdiť. Ak sa na základe takéhoto posúdenia zdá, že počiatočné ocenenie investície bolo v dôsledku uskutočneného preskúmania nadhodnotené, bude nutná zmena sociálno-klimatického plánu s cieľom opraviť plánované ciele a míľniky alebo prerozdeliť zvyšné financovanie. V týchto prípadoch môžu okrem iných zdrojov slúžiť ako zástupná hodnota na overenie presnosti *ex ante* odhadov nákladov zhromaždené údaje o reálnych platbách, ktoré vykonal členský štát na vyplatenie finančných alokácií z fondu konečným príjemcom [článok 21 ods. 2 písm. d) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde], čím sa zaistí efektívne vynakladanie finančných prostriedkov zo Sociálno-klimatického fondu.

f) ***Pomerné platby v prípade limitovaných zdrojov***

V súlade s článkom 20 ods. 9 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, ak príjmy pripísané do fondu nepostačujú v danom kole žiadostí o platbu na pokrytie predložených žiadostí o platbu, Komisia vyplatí členským štátom **pomernú časť určenú ako pomer disponibilných platobných prostriedkov k celkovým schváleným platbám do výšky individuálnych ročných záväzkov členských štátov**. V nasledujúcom kole žiadostí o platbu by Komisia mala uprednostniť členské štáty s oneskorenými platbami z predchádzajúceho kola žiadostí o platbu, a až neskôr spracuje novo predložené žiadosti o platbu.

Ak výška pomernej platby pridelenej členskému štátu presiahne výšku rozpočtových záväzkov tohto členského štátu, k vyrovnaniu sumy dôjde v dvoch fázach: i) suma do výšky otvoreného rozpočtového záväzku sa vyplatí v súlade s pravidlami platieb stanovenými v článku 20 ods. 5 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde a ii) zvyšná časť schválenej platby bude zaplatená po prijatí nových záväzkov na začiatku nasledujúceho roka.

g) ***Veľmi slabý výkon a vypovedanie dohody***

Ako sa uvádza v článku 20 ods. 7 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, keď členský štát do 15 mesiacov odo dňa uzavretia príslušných dohôd uvedených v článku 19 uvedeného nariadenia nedosiahne pri žiadnom z príslušných míľnikov a cieľov konkrétny pokrok, Komisia by mala vypovedať uzavreté dohody a zrušiť viazanosť sumy finančnej alokácie bez toho, aby bol dotknutý článok 14 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

V snahe predísť takejto situácii bude Komisia realizovať pravidelné monitorovanie od veľmi skorých fáz vykonávania, a to ešte pred povinnosťou nahlásiť prvé míľniky a ciele. Toto monitorovanie bude prebiehať v úzkej spolupráci s orgánmi členských štátov a môže mať podobu písomných pripomienok, stanovísk poskytovaných na operačných stretnutiach a formálneho dialógu o vykonávaní s určenými orgánmi pre Sociálno-klimatický fond alebo akúkoľvek inú vhodnú formu.

V súlade s článkom 20 ods. 7 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde Komisia prijme rozhodnutie o vypovedaní dohôd uzavretých v zmysle článku 19 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde po tom, ako členskému štátu poskytne možnosť predložiť pripomienky v lehote dvoch mesiacov od oznámenia posúdenia Komisie, že sa nedosiahol žiadny konkrétny pokrok.

V snahe predísť takejto situácii bude Komisia realizovať pravidelné monitorovanie od veľmi skorých fáz vykonávania, a to ešte pred povinnosťou nahlásiť prvé míľniky a ciele. Toto monitorovanie bude prebiehať v úzkej spolupráci s orgánmi členských štátov a môže mať podobu písomných pripomienok, stanovísk poskytovaných na operačných stretnutiach a formálneho dialógu o vykonávaní s určenými orgánmi pre Sociálno-klimatický fond alebo akúkoľvek inú vhodnú formu.

VIII. **Ochrana finančných záujmov EÚ**

Pri vykonávaní sociálno-klimatických plánov majú členské štáty ako prijímatelia finančných prostriedkov prijať všetky primerané opatrenia na ochranu finančných záujmov EÚ.

Konkrétnejšie je v súlade s článkom 21 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde dôležité zabezpečiť, aby využívanie finančných alokácií bolo v súlade s uplatniteľným právom EÚ a vnútroštátnym právom, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu. Táto požiadavka sa vzťahuje na opatrenia a investície podporované z fondu vrátane tých, ktoré realizujú verejné alebo súkromné subjekty iné ako zraniteľné domácnosti, zraniteľné mikropodniky alebo zraniteľní používatelia dopravy.

a) ***Systémy riadenia a kontroly***

Členské štáty majú v súlade so svojimi inštitucionálnymi, právnymi a finančnými rámcami zaviesť účinný a efektívny systém vnútornej kontroly. Súčasťou takéhoto systému vnútornej kontroly má byť oddelenie funkcií a opatrenia v oblasti podávania správ, dohľadu a monitorovania.

Systémy riadenia a kontroly musia byť schopné poskytnúť orgánom uistenie, že míľniky a ciele stanovené v sociálno-klimatickom pláne boli dosiahnuté, že finančné prostriedky boli spravované v súlade so všetkými uplatniteľnými právnymi predpismi, najmä s pravidlami štátnej pomoci a verejného obstarávania, a že sa zabránilo konfliktom záujmov, podvodom, korupcii a dvojitému financovaniu a že boli odhalené a napravené počas vykonávania a pred predložením žiadosti o platbu Komisii, spolu s dôkazmi o tom, že ciele a míľniky boli dosiahnuté.

Vykonávacie orgány majú zaviesť primerané kontroly na riadiacej úrovni s cieľom potvrdiť, že míľniky a ciele zahrnuté do sociálno-klimatických plánov boli dosiahnuté a že neexistujú žiadne závažné nezrovnalosti, konkrétne podvody, korupcia, konflikt záujmov ani dvojité financovanie. Tieto kontroly by mohli zahŕňať napr. administratívne kontroly, kontroly na mieste a tematické kontroly.

Okrem toho majú členské štáty zaviesť účinné a primerané opatrenia na boj proti podvodom a korupcii, ako aj všetky ostatné opatrenia potrebné na účinné predchádzanie konfliktu záujmov. Takisto musia podniknúť právne kroky na vymáhanie finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené. Navyše sa musí zaistiť konkrétny súbor vhodných opatrení na zmiernenie podvodov na základe náležitého posúdenia rizika podvodov. Systémami riadenia sa musí zaistiť zavedenie účinných postupov a riadne nahlasovanie a náprava všetkých prípadov podvodov, korupcie a konfliktu záujmov prostredníctvom náhrad.

Členské štáty majú stanoviť a zachovať vhodné postupy na vypracovanie vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrnu auditov uskutočnených na vnútroštátnej úrovni a na uchovávanie všetkých požadovaných podkladových informácií pre audítorský záznam.

b) ***Predchádzanie podvodom***

Na účely predchádzania podvodom a celkového dohľadu sa od členských štátov vyžaduje, aby pri predkladaní vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrnu auditov Komisii nahlásili zistené nedostatky a prijaté nápravné opatrenia. Medzi tieto nedostatky patria:

a) nezrovnalosti, ktoré boli predmetom prvého písomného posudku zo strany príslušného orgánu, či už správneho, alebo súdneho, so závermi na základe konkrétnych skutočností o tom, že k nezrovnalosti došlo, bez toho, aby bola dotknutá možnosť, že tento záver sa možno bude musieť následne prehodnotiť alebo zrušiť v dôsledku vývoja v priebehu správneho alebo súdneho postupu;

b) nezrovnalosti, ktoré vedú k začatiu správneho alebo súdneho konania na vnútroštátnej úrovni s cieľom zistiť, či došlo k podvodu alebo iným trestným činom, ako sa uvádza v článku 3 ods. 2 písm. a) a b) a článku 4 ods. 1, 2 a 3 smernice (EÚ) 2017/1371 a v článku 1 ods. 1 písm. a) Dohovoru vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (1) v prípade členských štátov, ktoré nie sú viazané uvedenou smernicou;

c) nezrovnalosti predchádzajúce konkurzu;

d) osobitné nezrovnalosti alebo skupiny nezrovnalostí, v súvislosti s ktorými Komisia predkladá členskému štátu písomnú žiadosť o informácie po prvotnom oznámení členského štátu.

Zodpovednosť za nahlasovanie nezrovnalostí bude niesť členský štát, v ktorom výdavky vykazujúce nezrovnalosti vznikli konečnému príjemcovi a boli zaplatené v priebehu operácie.

Odporúča sa, aby členský štát ihneď Komisii nahlásil zistené alebo predpokladané nezrovnalosti, pričom uvedie prípadné iné dotknuté členské štáty, ak nezrovnalosti majú dôsledky mimo jeho územia.

Pri nahlasovaní nezrovnalostí by vnútroštátne orgány mali vychádzať zo štandardného vzoru schváleného v podobe prílohy XII k NSU s náležitými úpravami z hľadiska vecnej stránky sociálno-klimatického plánu. Na tento účel Komisia dôrazne odporúča využiť systém riadenia nezrovnalostí, ktorý by takisto umožnil exportovať nezrovnalosti do súboru pripojeného k vyhláseniu riadiaceho subjektu a súhrnu auditov.

Nahlásené informácie sa majú použiť v súlade s tým, čo je uvedené v oddiele 1.5 prílohy XII k NSU.

c) ***Konflikt záujmov***

Konflikt záujmov vzniká, keď osoba podieľajúca sa na plnení rozpočtu EÚ nemôže vykonávať svoje povinnosti nestranne a objektívne z dôvodu osobných záujmov. V zmysle **článku 61 nariadenia o rozpočtových pravidlách** ku konfliktu záujmov dochádza vtedy, keď sú tieto povinnosti ohrozené z dôvodov, ako sú rodinné väzby, citová zaujatosť, politická alebo národná príslušnosť, ekonomické záujmy alebo akýkoľvek iný priamy alebo nepriamy osobný prospech. Subjekty implementujúce Sociálno-klimatický fond musia prijať primerané opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov a na riešenie situácií, ktoré môžu byť objektívne vnímané ako konflikt záujmov.

Medzi **typické príklady** konfliktov záujmov patrí:

— osobný prínos (finančný alebo iný),

— vzťahy (napr. rodinní príslušníci, priatelia, bývalí zamestnávatelia),

— dvojité úlohy (napr. niekto, kto pôsobí ako verejný činiteľ a zároveň prijímateľ projektu).

Pravidlá týkajúce sa konfliktov záujmov sa uplatňujú na **všetkých jednotlivcov a subjekty** podieľajúce sa na riadení Sociálno-klimatického fondu a dohľade nad ním. Platí to teda pre jednotlivcov pracujúcich pre orgány uvedené v odseku o určení v tomto usmernení.

Na ochranu integrity a dôvery verejnosti by subjekty implementujúce Sociálno-klimatický fond mali zaviesť nasledujúce preventívne opatrenia.

a) Posúdenie rizika

— Identifikovať pozície a procesy, pri ktorých je pravdepodobný vznik konfliktov záujmov.

— Zamerať sa na najviac rizikové oblasti zohľadnené v posúdení rizika.

b) Kódexy správania a vyhlásenia

— Požadovať od všetkých zamestnancov a externých odborníkov vyhlásenie, že nedošlo ku konfliktom.

— Presadzovať jasný etický kódex a profesionálne správanie.

c) Oddelenie úloh

— Zaistiť, aby žiadna osoba nevykonávala viaceré úlohy, ktoré by mohli neprimerane ovplyvniť rozhodovanie.

— Oddeliť kľúčové funkcie, ako je hodnotenie a kontrola.

d) Transparentnosť pri prijímaní rozhodnutí

— Viesť kompletnú dokumentáciu o vyhláseniach, že nedošlo ku konfliktu záujmov.

e) Odborná príprava a zvyšovanie povedomia

— Poskytovať zamestnancom a zainteresovaným stranám pravidelnú odbornú prípravu zameranú na identifikáciu a riešenie konfliktov záujmov.

Odhaľovanie a riešenie

V prípade podozrenia alebo zistenia konfliktu záujmov:

— dotknutá osoba musí situáciu okamžite nahlásiť,

— príslušný orgán musí urýchlene podniknúť kroky na odstránenie rizika, napr. prideliť povinnosti inej osobe alebo vylúčiť osobu z procesu,

— všetky incidenty musia byť riadne zaznamenané.

Ak existuje podozrenie z podvodu, vec by sa mala **postúpiť Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF)** (pozri oddiel o podvodoch).

Dôsledky nedodržania pravidiel

Neriešenie konfliktov záujmov alebo neschopnosť predchádzať im môže mať vážne finančné dôsledky a viesť k vymáhaniu finančných prostriedkov Komisiou v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

d) ***Predchádzanie dvojitému financovaniu a komplementarita s inými nástrojmi financovania***

Predchádzanie dvojitému financovaniu je kriticky dôležité v záujme zabezpečenia efektívneho a účinného využívania zdrojov EÚ. Pojem „dvojité financovanie“ označuje situácie, v ktorých **sú rovnaké náklady pokryté z viacerých zdrojov financovania z prostriedkov EÚ**, čo vedie k neefektívnosti a zlému finančnému hospodáreniu.

V rámci Sociálno-klimatického fondu možno na účely opatrení a investícií získať komplementárnu podporu z iných fondov EÚ. Podľa článku 13 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde však podpora z tohto fondu musí byť **doplnková** a nesmie pokrývať rovnaké náklady ako podpora z iných programov EÚ.

Podobne ako v prípade Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti môže v rámci Sociálno-klimatického fondu dôjsť k dvojitému financovaniu na dvoch úrovniach.

— Na **úrovni členských štátov**. Od členských štátov sa vyžaduje, aby vo svojich sociálno-klimatických plánoch identifikovali „existujúce alebo plánované financovanie opatrení a investícií z iných zdrojov EÚ, medzinárodných, verejných alebo v relevantnom prípade súkromných zdrojov, ktorými sa prispieva na opatrenia a investície uvedené v pláne“. Po schválení sociálno-klimatického plánu by akákoľvek dodatočná podpora z iných fondov EÚ na pokrytie nákladov, ktoré už sú zahrnuté v odhade nákladov na sociálno-klimatický plán, viedla k tomu, že členský štát by dostal podporu z dvoch rôznych zdrojov financovania z prostriedkov EÚ na pokrytie rovnakých nákladov.

— Na **úrovni konečného príjemcu**. Konečný príjemca by nemal dostať podporu na pokrytie rovnakých nákladov zo Sociálno-klimatického fondu – prostredníctvom členského štátu – a zároveň z iných fondov EÚ.

V nasledujúcom texte sú stanovené **záväzky a povinnosti členských štátov** v oblasti predchádzania prípadom dvojitého financovania, ich odhaľovania a nápravy.

Fáza koncepcie

— Od členských štátov sa vyžaduje, aby do svojich sociálno-klimatických plánov zahrnuli komplexné informácie o každom existujúcom alebo plánovanom financovaní z prostriedkov EÚ. Tým sa zabezpečí transparentnosť a pomôžu sa identifikovať potenciálne prípady prekrývania v skorom štádiu.

— Každý sociálno-klimatický plán musí byť dostatočne podrobný s cieľom preukázať, že z viac ako jedného zdroja financovania z prostriedkov EÚ nie sú pokryté žiadne náklady. Vzhľadom na povahu Sociálno-klimatického fondu založenú na výkonnosti je pri kombinovaní podpory z tohto fondu s podporou z iných fondov EÚ štandardným prístupom na zabránenie dvojitému financovaniu jasné *ex ante* vymedzenie nákladov. V prípade opatrení, ktoré sú financované zo Sociálno-klimatického fondu len čiastočne, by členské štáty mali vymedzením jasne odlíšiť jednotlivé časti projektu, ktoré sú financované z tohto fondu, od častí, ktoré sú financované z iných fondov EÚ. Toto vymedzenie by mali uviesť pri predkladaní svojich *ex ante* odhadov nákladov a poskytnúť diferencovanú identifikáciu míľnikov a cieľov, ktoré sa majú nahlasovať v rámci odlišných nástrojov EÚ. *Ex ante* vymedzenie nákladov možno stanoviť napríklad identifikovaním rozličných fáz vykonávania spolufinancovaného opatrenia alebo oddelením jednotlivých kategórií nákladov a ich priradením k príslušným nástrojom financovania z prostriedkov EÚ.

— V sociálno-klimatických plánoch by mali byť jasne opísané štruktúry, postupy a kontrolné mechanizmy zavedené na celoštátnej a regionálnej úrovni s cieľom predchádzať dvojitému financovaniu. Tieto mechanizmy by sa mali začleniť do širších systémov kontroly.

Fáza implementácie

— Členské štáty nesú primárnu zodpovednosť za monitorovanie využívania prostriedkov zo Sociálno-klimatického fondu počas implementácie. Zahŕňa to zaistenie toho, že všetky investície a opatrenia sa financujú v súlade so sociálno-klimatickým plánom, ako aj prijatie nápravných opatrení v prípade odhalenia dvojitého financovania.

— Je nevyhnutné, aby členské štáty robili pravidelné kontroly a audity na riadiacej úrovni, a to aj na úrovni konečného príjemcu, s cieľom identifikovať a napraviť akékoľvek prípady dvojitého financovania. Zistenia a nápravné opatrenia by sa mali nahlasovať vo vyhláseniach riadiaceho subjektu a v súhrnoch auditov.

— Mechanizmy odhaľovania. Členské štáty by mali vo svojich systémoch kontroly zaviesť spoľahlivé metodiky zhromažďovania údajov a krížovej kontroly. Konkrétne sa odporúča použitie integrovaného IT systému s cieľom zabezpečiť rýchlu identifikáciu prípadného prekrývania s inými fondmi EÚ. Na úrovni konečného príjemcu by kontroly mali zahŕňať doloženie vlastných vyhlásení o neexistencii dvojitého financovania vhodnými dodatočnými informáciami, napr. krížovou kontrolou s dostupnými databázami alebo účtovným systémom konečných príjemcov.

— Nápravné opatrenia. V prípade zistenia dvojitého financovania musia členské štáty začať postupy vymáhania s cieľom získať späť finančné prostriedky od konečných príjemcov. Zdroj financovania, v prípade ktorého bolo naposledy prijaté rozhodnutie o financovaní, by sa mal upraviť v súlade s pravidlami daného programu EÚ.

Úloha Komisie

Komisia si zachováva úlohu dohľadu, pričom posudzuje *ex ante* vymedzenie a primeranosť kontrolných opatrení stanovených v sociálno-klimatických plánoch a monitoruje kontroly a audity členských štátov počas implementácie. Môže si vyžiadať dodatočné informácie a zasiahnuť v prípade, že členské štáty neprijmú nevyhnutné nápravné opatrenia.

Komisia môže v záujme ochrany rozpočtu EÚ uskutočňovať vlastné audity a vymáhať prostriedky v prípade zistenia dvojitého financovania.

e) ***Dodržiavanie pravidiel EÚ o štátnej pomoci***

Ako sa uvádza v odôvodnení 40 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, podpora opatrení a investícií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí byť v súlade s pravidlami EÚ o **štátnej pomoci**.

Ak majú vnútroštátne orgány možnosť rozhodnúť o spôsobe použitia finančných prostriedkov EÚ, tieto prostriedky predstavujú štátnu pomoc, ak sú splnené všetky ostatné kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Vzhľadom na kumulatívnu povahu kritérií článku 107 ods. 1 ZFEÚ možno v prípade nesplnenia jedného z kritérií vylúčiť prítomnosť štátnej pomoci ([18]).

Napríklad podpora činností, ktoré nemajú hospodársku povahu (t. j. nepoužívajú sa na dodávanie tovaru ani poskytovanie služieb na trhu), sa nepovažuje za štátnu pomoc. Môže to byť napríklad v prípade podpory domácností na obnovu ich bývania za predpokladu, že ho neprenajímajú ani nevyužívajú na iné hospodárske činnosti. Ak sa však podpora poskytuje vlastníkom, ktorí svoje nehnuteľnosti prenajímajú zraniteľným domácnostiam, je potrebné zohľadniť pravidlá štátnej pomoci. V takýchto prípadoch majú členské štáty možnosť rozhodnúť sa poskytnúť takúto podporu v súlade so všeobecným nariadením *de minimis*, v ktorom sa okrem iného stanovuje, že celková výška pomoci *de minimis* poskytnutá jednotlivým podnikom v jednom členskom štáte nesmie počas akéhokoľvek trojročného obdobia presiahnuť 300 000 EUR ([19]).

V prípade potvrdenia štátnej pomoci musí byť podpora na opatrenia a investície oznámená a schválená Komisiou skôr, ako členské štáty môžu poskytnúť pomoc, pokiaľ tieto opatrenia a investície nespĺňajú uplatniteľné podmienky nariadenia o skupinových výnimkách, najmä všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ktorým sa vyhlasujú určité kategórie pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 ZFEÚ, alebo sa na ne nevzťahuje nariadenie *de minimis*.

Na základe toho sa členské štáty vyzývajú, aby v sociálno-klimatických plánoch pri každom opatrení a investícii:

— spresnili, či podpora opatrenia alebo investície bude predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ[10], alebo

— spresnili, či sa opatrenie alebo investícia bude financovať na základe existujúcej schémy štátnej pomoci, na ktorú sa vzťahuje nariadenie o skupinových výnimkách, konkrétne všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách alebo všeobecná schéma *de minimis*, alebo ktorá bola schválená rozhodnutím Komisie o štátnej pomoci (s uvedením referenčného čísla takejto schémy), alebo

— spresnili, či opatrenie alebo investícia bude mať za následok nové opatrenie štátnej pomoci, a poskytli vysvetlenie, či bude v súlade s podmienkami nariadenia o skupinových výnimkách alebo všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách (s uvedením konkrétneho článku), alebo všeobecného nariadenia *de minimis*, alebo

— spresnili, či si opatrenie alebo investícia vyžaduje notifikáciu štátnej pomoci, a ak áno, uviedli, kedy členský štát plánuje predbežne oznámiť alebo notifikovať Komisii plánované opatrenie alebo investíciu a podrobnosti o uplatniteľnom nástroji štátnej pomoci, ktorým sa zabezpečí jej zlučiteľnosť s pravidlami vnútorného trhu.

Treba poznamenať, že ak sú dodržané ustanovenia nariadenia (ES) č. 1370/2007, úhrada za záväzky vyplývajúce zo služieb vo verejnom záujme v pozemnej doprave je oslobodená od povinnosti predbežného oznámenia Komisii v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ ([20]).

Ak si členský štát nie je istý, či opatrenie alebo investícia zahŕňajú štátnu pomoc alebo sú zlučiteľné s pravidlami EÚ o štátnej pomoci, mal by túto záležitosť konzultovať s Komisiou.

V zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ sú členské štáty povinné Komisii notifikovať opatrenia štátnej pomoci pred ich poskytnutím.

([18]) Ďalšie usmernenia o tom, aké opatrenia môžu predstavovať štátnu pomoc, spolu s príkladmi sú k dispozícii v oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), ktoré odráža skúsenosti s prípadmi do roku 2016. Okrem toho sa v usmerňujúcich vzoroch Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti týkajúcich sa štátnej pomoci uvádzajú príklady rozlišovania prípadov pomoci a prípadov, keď sa pomoc neposkytuje, a poskytujú sa informácie najmä o potenciálne uplatniteľných postupoch a nástrojoch štátnej pomoci:
- Usmerňujúci vzor: Investičná/prevádzková pomoc v oblasti znižovania a odstraňovania emisií skleníkových plynov, a to aj prostredníctvom podporovania energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti,
- Usmerňujúci vzor: Energetická hospodárnosť budov,
- Usmerňujúci vzor: Prémie na nákup cestných vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami.

([19]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2831 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([20]) Ďalšie usmernenia sú k dispozícii v oznámení Komisie o výkladových usmerneniach týkajúcich sa nariadenia (ES) č. 1370/2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave (Ú. v. EÚ C 222, 26.6.2023, s. 1).

Ak členský štát poskytuje štátnu pomoc podľa nariadenia o skupinových výnimkách alebo podľa nariadenia *de minimis*, je zodpovedný za zabezpečenie súladu so všetkými príslušnými ustanoveniami ([21]).

f) ***Dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania***

V záujme správneho finančného riadenia a v súlade s povahou fondu založenou na výkonnosti by sa mali stanoviť osobitné pravidlá pre rozpočtové záväzky, platby, pozastavenie a vymáhanie finančných prostriedkov, ako aj pre vypovedanie dohôd týkajúcich sa finančnej podpory. Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby využívanie finančných prostriedkov v súvislosti s opatreniami podporovanými z fondu bolo v súlade s uplatniteľným právom EÚ a vnútroštátnym právom vo vzťahu k jeho uplatňovaniu, a to aj v právnych predpisoch o verejnom obstarávaní a záväzkoch vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme v cestnej doprave ([22]). Od členských štátov sa takisto vyžaduje, aby zriadili systémy vnútornej kontroly na poskytnutie uistenia o takomto súlade.

Pri zriaďovaní systému kontroly by vnútroštátne orgány mali posúdiť inherentné riziká rôznych opatrení a vyhodnotiť, či by sa ustanovenia o verejnom obstarávaní uplatňovali na základe priameho prepojenia medzi činnosťami, ktoré slúžia na plnenie míľnikov a cieľov, a postupmi verejného obstarávania, ako aj rozsah kontrol, ktoré by sa mali vykonávať na základe primeraného posúdenia rizika.

Opatrenia zavedené na zabezpečenie súladu s pravidlami verejného obstarávania by mali byť primerané zisteným rizikám a existencia spoľahlivého systému kontroly by sa mala doložiť auditmi systémov vykonanými vymenovanými audítorskými subjektmi. Uistenie možno získať aj na základe audítorskej činnosti týkajúcej sa iných fondov za predpokladu, že systém kontroly v oblasti verejného obstarávania je totožný so systémom používaným v prípade Sociálno-klimatického fondu.

Vzhľadom na povahu Sociálno-klimatického fondu, konkrétne prepojenie platieb s plnením míľnikov a cieľov, neexistuje žiadna požiadavka na overovanie všetkých postupov verejného obstarávania vo vzťahu k vykonaným opatreniam. Ak však existuje priame prepojenie medzi činnosťami, ktoré prispievajú k míľnikom a cieľom, a postupmi verejného obstarávania, vnútroštátne orgány by mali na základe posúdenia rizika stanoviť jasné postupy na spresnenie rozsahu práce, ktorá by sa mala vykonať v súvislosti s postupom verejného obstarávania vrátane fázy plnenia zákazky.

Ku konštatovaniu nezrovnalostí vo verejnom obstarávaní zistených alebo nahlásených vnútroštátnym orgánom dôjde, ak existuje priame prepojenie medzi činnosťami a postupmi verejného obstarávania vykazujúcimi nezrovnalosti. K jednoznačnému priamemu prepojeniu dochádza napríklad vtedy, keď sa vo verejnej zákazke na obnovu budovy zistí nezrovnalosť, ak sa v pláne súvisiaca investícia týka energetickej obnovy.

Ak vnútroštátne subjekty (alebo Komisia) zistia nezrovnalosti vo verejnom obstarávaní, na ochranu finančných záujmov EÚ a zaistenie súladu s právom EÚ a vnútroštátnym právom by bolo potrebné vykonať primerané opravy.

Ak nemožno presne vyčísliť finančné vplyvy z dôvodu povahy nezrovnalosti v postupe verejného obstarávania, treba na relevantnom základe uplatniť paušálnu opravu. Okrem toho sa finančné opravy môžu uplatniť len v prípade, že nezrovnalosť má alebo by mohla mať finančný vplyv na rozpočet EÚ. Komisia sa domnieva, že na určenie primeranej opravy sú vhodné usmernenia týkajúce sa iných fondov EÚ ([23]).

([21]) Ďalšie usmernenia o tom, aké opatrenia môžu predstavovať štátnu pomoc, spolu s príkladmi sú k dispozícii v oznámení Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01), ktoré odráža skúsenosti s prípadmi do roku 2016. Okrem toho sa v usmerňujúcich vzoroch Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti týkajúcich sa štátnej pomoci uvádzajú príklady rozlišovania prípadov pomoci a prípadov, keď sa pomoc neposkytuje, a poskytujú sa informácie najmä o potenciálne uplatniteľných postupoch a nástrojoch štátnej pomoci:
— Usmerňujúci vzor: Investičná/prevádzková pomoc v oblasti znižovania a odstraňovania emisií skleníkových plynov, a to aj prostredníctvom podporovania energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti,
— Usmerňujúci vzor: Energetická hospodárnosť budov,
— Usmerňujúci vzor: Prémie na nákup cestných vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami.

([22]) V nariadení (ES) č. 1370/2007 sa stanovuje zásada povinného obsahu zmlúv o službách vo verejnom záujme v cestnej doprave. Stanovujú sa v ňom podmienky, za ktorých príslušné orgány pri ukladaní alebo zmluvnom uzatváraní záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme poskytujú poskytovateľom služieb vo verejnom záujme úhradu za vynaložené náklady a/alebo priznávajú výlučné práva výmenou za plnenie záväzkov vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme.

([23]) Rozhodnutie Komisie zo 14. mája 2019, ktorým sa stanovujú usmernenia o určovaní finančných opráv, ktoré je potrebné uplatňovať na výdavky financované Úniou pri nedodržaní platných pravidiel verejného obstarávania.

Pri stanovovaní základu finančnej opravy vnútroštátne orgány určia povahu a závažnosť nezrovnalosti, pokiaľ ide o dotknuté opatrenie a súvisiace míľniky a ciele. Porušenia pravidiel, ktoré sa považujú za najzávažnejšie (napr. ktoré by viedli k 100 % oprave na základe citovaných usmernení), by mali spravidla viesť k úplnej oprave základných výdavkov spojených s príslušnými míľnikmi/cieľmi. Vnútroštátne orgány by mali byť schopné preukázať, že opravy boli vykonané na správnom základe a boli primerané zistenému porušeniu.

IX. **Digitálny systém, zhromažďovanie a uchovávanie údajov o konečných príjemcoch finančných alokácií**

Členské štáty majú ako súčasť svojich systémov riadenia a kontroly udržiavať účinný systém na uchovávanie všetkých informácií a dokumentov potrebných na účely audítorského záznamu.

Členské štáty musia viesť záznamy v súlade s článkom 133 nariadenia o rozpočtových pravidlách, pričom referenčným bodom je platobná transakcia relevantná pre príslušné opatrenie alebo investíciu uskutočnená Komisiou.

a) ***Jednotný digitálny systém evidencie relevantných informácií týkajúcich sa vykonávania opatrení a investícií***

V súlade s regulačnými požiadavkami sa členské štáty nabádajú, aby zaviedli jednotný digitálny systém na evidenciu a monitorovanie opatrení a investícií. Tento digitálny systém je kľúčovým prvkom vnútroštátneho prostredia riadenia a kontroly v rámci Sociálno-klimatického fondu v záujme transparentného, efektívneho a zodpovedného vykonávania sociálno-klimatických plánov.

Systém sa musí vyvinúť na základe validovanej medzinárodnej metodiky digitálneho vývoja a musí byť sprevádzaný podrobným opisom elektronického systému vrátane sieťového diagramu (centrálny alebo spoločný sieťový systém, prípadne decentralizovaný systém s prepojeniami medzi systémami). Členské štáty sa zároveň nabádajú, aby vo svojich sociálno-klimatických plánoch jasne opísali postupy na zaistenie bezpečnosti, integrity a dôvernosti elektronických systémov.

Systémy sa môžu líšiť z hľadiska ich koncepcie a funkcií, typicky by však mali obsahovať nasledujúce prvky.

i) **Evidencia opatrení a investícií**: modul na evidovanie a katalogizáciu všetkých investícií a opatrení schválených na vykonávanie a zahrnutých do sociálno-klimatického plánu s podrobnými informáciami o každom projekte vrátane cieľov, harmonogramov, rozpočtov, očakávaných výsledkov, konečného príjemcu podpory atď.

ii) **Monitorovanie a podávanie správ**: nástroje na sledovanie pokroku pri realizácii projektov vrátane stavu vykonávania, vyplatených finančných príspevkov a dosahovania míľnikov a cieľov. To umožňuje sledovanie v reálnom čase a rýchlu identifikáciu akýchkoľvek oneskorení alebo problémov.

iii) **Údaje o ukazovateľoch**: počítačové zaznamenávanie a uchovávanie údajov o jednotlivých účastníkoch, ktoré sa majú nahlasovať ako súčasť spoločných ukazovateľov o domácnostiach spolu s ostatnými ukazovateľmi výstupov a výsledkov.

iv) **Účtovné záznamy alebo samostatné účtovné kódy** zodpovedajúce príspevku finančnej podpory vyplatenému konečným príjemcom, ako sa uvádza v žiadostiach o platbu zaslaných Komisii.

v) **Analýza a vizualizácia údajov**: spôsobilosti na analýzu a vizualizáciu údajov o výkonnosti projektov, ktoré môžu pomôcť pri určovaní trendov, vzorcov a oblastí na zlepšenie. Môže to slúžiť ako podklad na rozhodovanie a úpravy politík.

vi) **Transparentnosť a zodpovednosť:** prvky, ktorými sa zabezpečuje transparentnosť, napr. verejné prehľady a portály otvorených dát, ktoré verejnosti a iným zainteresovaným stranám poskytujú prístup k informáciám o tom, ako sa využíva Sociálno-klimatický fond. Zlepšuje sa tým zodpovednosť a dôvera v riadenie fondu.

vii) **Interoperabilita s inými vnútroštátnymi systémami a systémami EÚ**: schopnosť zabezpečiť interoperabilitu s inými vnútroštátnymi systémami (napr. v oblasti verejného obstarávania, finančného riadenia) a platformami EÚ (napr. Kohesio, systém finančnej transparentnosti EÚ, Arachne atď.) s cieľom zistiť súdržnosť a uľahčiť výmenu informácií.

Členské štáty sa nabádajú k využívaniu a prispôsobovaniu existujúcich digitálnych systémov, ako sú uplatniteľné systémy pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti alebo programy politík súdržnosti, aby mali prehľad o všetkých akciách financovaných z týchto nástrojov, aby mohli dosiahnuť väčšiu komplementaritu a prísne monitorovať predchádzanie dvojitému financovaniu tých istých projektov. Ak je potrebné vyvinúť nový systém, je veľmi dôležité integrovať ho s existujúcimi nástrojmi, aby boli k dispozícii podrobné informácie napr. o projektoch financovaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a aby sa tieto projekty mohli zosúladiť s investíciami, ktoré sa majú vypracovať v rámci sociálno-klimatického plánu.

b) ***Využívanie systému elektronickej výmeny údajov medzi členskými štátmi a Komisiou***

Na zaistenie efektívnej a bezpečnej výmeny údajov Komisia do systému SFC2021 nainštalovala špecializovaný modul na správu všetkých transakcií súvisiacich so sociálno-klimatickými plánmi. Tento systém sa bude využívať už na predkladanie sociálno-klimatických plánov a následne na všetku formálnu komunikáciu medzi Komisiou a členskými štátmi o vykonávaní sociálno-klimatických plánov (zmeny, platby, podávanie správ atď.).

V širšom zmysle bude modul systému SFC2021 pre sociálno-klimatické plány zahŕňať:

a) interaktívne formuláre alebo formuláre predvyplnené systémom na základe údajov, ktoré už boli v systéme zaznamenané;

b) automatické výpočty, vďaka čomu sa zredukuje práca používateľov pri zadávaní údajov;

c) automatické zabudované kontroly na overenie toho, či sú zasielané údaje interne konzistentné a v súlade s uplatniteľnými pravidlami;

d) výstrahy generované systémom, ktoré upozorňujú používateľov systému SFC2021, že niektoré činnosti sa môžu alebo nemôžu vykonávať;

e) online sledovanie stavu informácií spracúvaných v systéme;

f) dostupnosť historických údajov týkajúcich sa všetkých informácií vložených do programu;

g) dostupnosť povinného elektronického podpisu v zmysle nariadenia (EÚ) č. 910/2014, ktorý sa bude uznávať ako dôkaz v súdnych konaniach.

Na zabezpečenie riadnej správy systému je nutné zaviesť vhodnú bezpečnostnú politiku informačných technológií pre systém SFC2021 na vnútroštátnej úrovni. Táto politika, ktorá by mala zahŕňať aj zamestnancov používajúcich systém, by mala byť v súlade s príslušnými pravidlami EÚ, a to najmä s rozhodnutím Komisie (EÚ, Euratom) 2017/46 ([24]) a jeho vykonávacími predpismi. Na tento účel bude musieť každý členský štát zostaviť a viesť zoznam osôb zodpovedných za vymedzenie, udržiavanie a zabezpečovanie správneho uplatňovania bezpečnostnej politiky v prípade systému SFC2021 na vnútroštátnej úrovni ([25]). Tieto osoby môžu vykonávať rovnaké úlohy aj v prípade iných fondov riadených v rámci systému.

Členské štáty budú niesť kľúčovú zodpovednosť za zabezpečovanie aktuálnosti zoznamu orgánov určených na vykonávanie určitých úloh podľa nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde a za overovanie informácií odoslaných inou osobou ako tou, ktorá ich odoslala. Okrem toho bude existovať povinnosť vytvoriť podmienky na oddelenie uvedených úloh prostredníctvom informačných systémov členského štátu určených na riadenie a kontrolu, ktoré sú automaticky prepojené so systémom SFC2021. A napokon by členské štáty mali zabezpečiť ochranu súkromia osobných údajov v prípade jednotlivcov a obchodného tajomstva v prípade právnických osôb podľa smernice 2002/58/ES, nariadenia (EÚ) 2016/679 a smernice (EÚ) 2018/1972.

Konkrétnejšie vnútroštátne orgány musia vypracovať aktualizovanú dokumentáciu, v ktorej sa stanoví, ako budú ostatné národné, regionálne alebo miestne počítačové systémy prepojené so systémom SFC2021 prostredníctvom technického rozhrania, napr. na účely výmeny údajov. Táto dokumentácia musí zahŕňať aj bezpečnostné opatrenia pre tieto systémy v súlade s bezpečnostnými požiadavkami SFC2021. Konkrétne musí zahŕňať:

i) fyzickú bezpečnosť;

ii) kontrolu nosičov údajov a prístupu;

iii) kontrolu uchovávania;

iv) kontrolu prístupu a hesiel;

v) monitorovanie;

vi) prepojenie so SFC2021;

([24]) Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2017/46 z 10. januára 2017 o bezpečnosti komunikačných a informačných systémov v Európskej komisii.

([25]) Podrobný zoznam úloh, ktoré má vykonávať národná kontaktná osoba, je uvedený v prílohe XV k NSU.

vii) komunikačnú infraštruktúru;

viii) riadenie ľudských zdrojov pred začatím zamestnania, počas neho a po jeho ukončení;

ix) riadenie incidentov.

Vzhľadom na podobnosť potrieb v prípade Sociálno-klimatického fondu a fondov politiky súdržnosti komplexný zoznam povinností v súvislosti s používaním spoločného systému SFC2021 možno nájsť v prílohe XV k NSU. Útvary Komisie poskytnú technické špecifikácie týkajúce sa údajov, ktoré majú zhromažďovať členské štáty.

c) ***Zhromažďovanie, zaznamenávanie a uchovávanie údajov o konečných príjemcoch***

Podľa článku 21 ods. 2 písm. d) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa od vnútroštátnych orgánov vyžaduje zhromažďovať, zaznamenávať a uchovávať v elektronickom systéme a zabezpečovať prístup konečných príjemcov k štandardizovaným kategóriám údajov, ako aj k niektorým ďalším kľúčovým prvkom pri vykonávaní sociálno-klimatického plánu. Na zabezpečenie prístupnosti uchovávaných údajov by sa mali prenosy údajov uskutočňovať prostredníctvom interaktívneho používateľského rozhrania (t. j. webovej aplikácie) alebo prostredníctvom technického rozhrania s pomocou vopred stanovených protokolov (t. j. webových služieb), ktoré umožňujú automatickú synchronizáciu a prenos údajov medzi informačnými systémami členských štátov a systémom Komisie SFC2021.

Ako minimálna požiadavka je potrebné zhromažďovať tieto údaje:

— meno/názov konečných príjemcov finančných alokácií (pod týmto pojmom sa rozumie jednotlivec alebo subjekt vstupujúci do zmluvného vzťahu s orgánom poskytujúcim podporu zo Sociálno-klimatického fondu a priamo prijímajúci finančnú alokáciu) ([26]), ich identifikačné čísla pre DPH alebo daňové identifikačné čísla a výška finančných alokácií z fondu,

— meno dodávateľov a subdodávateľov a ich identifikačné čísla pre DPH alebo daňové identifikačné čísla a hodnota zákaziek, ak je konečným príjemcom finančných alokácií verejný obstarávateľ v súlade s právom EÚ alebo vnútroštátnym právom o verejnom obstarávaní,

— meno, priezvisko, dátum narodenia a identifikačné číslo pre DPH alebo daňové identifikačné číslo konečných užívateľov výhod príjemcu finančných alokácií alebo dodávateľa, ako sa vymedzuje v článku 3 bode 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 ([27]),

— zoznam akýchkoľvek opatrení a investícií vykonaných v rámci fondu s celkovou výškou verejného financovania uvedených opatrení a investícií s uvedením sumy finančných prostriedkov vyplatených v rámci iných fondov financovaných z rozpočtu EÚ.

X. **Uistenie, audit a kontrola**

Na získanie uistenia, pokiaľ ide o míľnik, ciele a súvisiace platby, bude Komisia vykonávať tieto audítorské činnosti.

Audity zamerané na **dosiahnutie míľnikov a cieľov (rovnako ako v prípade modelu v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti)**	Každoročne, na základe posúdenia rizika, po predložení žiadostí o platbu (spolu s vyhláseniami riadiaceho subjektu) a ročného súhrnu auditov. Pri audite sa posúdi úroveň dokončenia, úspešné dosiahnutie míľnika a/alebo cieľa a splnenie opatrenia. Základ na posúdenie sociálno-klimatického plánu by sa mal podrobiť auditu za každý plán. Pokiaľ ide o Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, v ročnom pláne auditu by sa mal stanoviť cieľ návštevy na úrovni členského štátu aspoň každý rok.

([26]) Napríklad domácnosti prijímajúce poukážky na verejnú dopravu by sa považovali za konečného príjemcu. Zároveň by sa za konečného príjemcu považoval verejný subjekt, ktorý prijme podporu na nákup vozidiel.

([27]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES.

Popri tom bude Komisia v záujme ochrany finančných záujmov EÚ realizovať tieto audítorské činnosti.

Audity systémov: audity zhody a tematické audity (a to aj v oblastiach, ako je dvojité financovanie, štátny audit, verejné obstarávanie, konflikt záujmov, korupcia, podvody). Ide o audity zamerané na **systémy** zavedené na úrovni členského štátu (subjekty vykonávajúce sociálno-klimatický plán, dodržiavanie stanovených kľúčových požiadaviek, horizontálna požiadavka na vykonávanie zjednodušujúcich opatrení vo vzťahu k prijímateľom).	Každoročne, na základe posúdenia rizika. Tento druh auditu sa vyžaduje podľa článku 21 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde o ochrane finančných záujmov EÚ a iných článkov, ktoré naň nepriamo odkazujú (napr. článku 17). Zo skúseností získaných v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vyplýva, že tieto audity je potrebné uskutočniť včas, inak existuje riziko vytvárania väčšej neistoty, čo sa dá neskôr vyriešiť len veľmi ťažko. Konkrétne v ojedinelých prípadoch, keď sa orgány auditu predtým nepodieľali na vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ani politiky súdržnosti, sa uskutoční audit systému na posúdenie ich pripravenosti na spracovanie sociálno-klimatického plánu.

a) ***Posúdenie systémov riadenia a kontroly***

V zmysle kľúčových požiadaviek stanovených v prílohe III k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde sa od členských štátov vyžaduje, aby vykonávali primerané a nezávislé audity systémov a operácií.

Audity systémov by mali zahŕňať testovanie kontrol vykonávaných v prípade operácií a transakcií na vhodnej úrovni. Očakáva sa, že metodika použitá na určenie **veľkosti vzorky na účely testov kontrol používaných pri auditoch systémov a operácií** bude v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi.

Tieto testy v kombinácii s ďalšími kvalitatívnymi prvkami a audítorskými postupmi tvoria základ posudzovania dotknutého systému riadenia a kontroly.

Orgán auditu bude musieť vyvodiť svoje závery najprv za každé kritérium posudzovania, potom za každú kľúčovú požiadavku a následne za každý orgán. Pomocou tohto prístupu krok za krokom bude môcť dospieť k celkovému záveru o **fungovaní systému riadenia a kontroly**. **V celkových záveroch** sa použijú tieto všeobecne uplatniteľné kategórie.

— **Kategória 1 – funguje dobre. Sú potrebné iba menšie zlepšenia alebo nie sú potrebné žiadne**. Neexistujú žiadne nedostatky alebo existujú len menšie nedostatky. Tieto nedostatky nemajú žiadny vplyv na účinné fungovanie posudzovaných kľúčových požiadaviek/orgánov/posudzovaného systému alebo naň majú len malý vplyv.

— **Kategória 2 – funguje. Sú však potrebné určité zlepšenia.** Existuje jeden alebo viac (nezávažných) nedostatkov. Tieto nedostatky majú mierny vplyv na účinné fungovanie posudzovaných kľúčových požiadaviek/orgánov/posudzovaného systému. Boli formulované odporúčania opatrení, ktoré má vykonať subjekt podrobený auditu.

— **Kategória 3 – funguje čiastočne. Sú potrebné značné zlepšenia.** Existuje jeden alebo viac závažných nedostatkov, ktoré vystavujú finančné prostriedky riziku nezrovnalostí. Vplyv na účinné fungovanie posudzovaných kľúčových požiadaviek/orgánov/posudzovaného systému je významný. Boli formulované odporúčania opatrení na podstatné zlepšenie systému, ktoré má vykonať subjekt podrobený auditu.

— **Kategória 4 – nefunguje.** Existuje množstvo závažných a/alebo rozsiahlych nedostatkov, ktoré vystavujú finančné prostriedky riziku nezrovnalostí. Vplyv na účinné fungovanie posudzovaných kľúčových požiadaviek/orgánov/posudzovaného systému je významný; posudzované kľúčové požiadavky/orgány/posudzovaný systém fungujú zle alebo nefungujú vôbec. Boli formulované odporúčania opatrení na radikálne zlepšenie alebo prepracovanie systému, ktoré má vykonať subjekt podrobený auditu.

Audítori by mali uplatniť svoj odborný úsudok, aby dospeli k primeranému záveru za každý orgán, pričom by mali zohľadniť akékoľvek iné dostupné audítorské dôkazy vrátane prípadných relevantných výsledkov auditov uskutočnených v rámci programov politiky súdržnosti alebo Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Orgán auditu musí zhromažďovať a zaznamenávať vhodné audítorské dôkazy vrátane všetkých pracovných dokumentov, výsledných kontrolných zoznamov, predbežných správ, ako aj dokumentácie zo všetkých námietkových konaní vedených voči orgánom.

Výsledky týkajúce sa fungovania systému riadenia a kontroly by sa mali použiť na určenie rozsahu testovania **auditov operácií** s cieľom poskytnúť Komisii primerané uistenie, že **míľniky a ciele** zahrnuté v **žiadostiach o platbu** boli dosiahnuté.

Po dokončení auditov systémov a operácií by mal orgán auditu viesť aktualizovanú hodnotiacu tabuľku stupňa uistenia podľa jednotlivých orgánov.

Orgán auditu by mal pravidelne vypracúvať audítorskú správu, v ktorej zhrnie audity uskutočnené v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi, a zaslať ju orgánu zodpovednému za podpísanie vyhlásenia riadiaceho subjektu. Správa by mala zahŕňať rozsah auditov, pokiaľ ide o výšku výdavkov a pokryté obdobie, analýzu zistených nedostatkov a akékoľvek prijaté nápravné opatrenia.

Audítorská správa by mala ďalej obsahovať záver auditu, v ktorom sa uvedie, či orgán auditu prostredníctvom svojej činnosti získal primerané uistenie, že míľniky a ciele zahrnuté v žiadosti o platbu boli dosiahnuté. Táto audítorská správa by mala byť v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. c) nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde priložená k žiadosti o platbu zaslanej Komisii (viac informácií nájdete v oddiele o príprave žiadosti o platbu).

XI. **Zníženie finančnej podpory a vymáhania finančných prostriedkov**

Podľa dvojstrannej dohody uzavretej s členským štátom a článku 21 ods. 4 nariadenia môže Komisia primerane znížiť podporu v rámci fondu a vymáhať všetky sumy splatné do rozpočtu EÚ v prípadoch podvodu, korupcie alebo konfliktu záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ a ktoré členský štát nenapravil a/alebo nevynahradil, alebo v prípade závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z dvojstranných dohôd uvedených v článku 19 ods. 1.

Pri rozhodovaní o výške vymáhanej sumy alebo znížení Komisia použije ako referenciu hodnoty vyplatených prostriedkov v prípade míľnikov a cieľov konkrétneho opatrenia alebo dotknutej investície alebo v prípade, že ide o viac ako jedno dotknuté opatrenie a/alebo investíciu, pomernú časť hodnôt vyplatených prostriedkov v prípade príslušných míľnikov a cieľov. Zámerom je rešpektovať zásadu proporcionality a vziať do úvahy závažnosť podvodu, korupcie alebo konfliktu záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ, alebo závažnosť porušenia povinnosti.

V prípadoch podvodov by sa však mala uplatniť úplná finančná oprava súm na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni rozpočtu EÚ, a to bez ohľadu na akékoľvek hľadiská proporcionality.

V prípadoch zníženia podpory sa zohľadnia tieto prvky:

— dôležitosť závažných nedostatkov v kontexte systému riadenia a kontroly ako celku,

— frekvencia výskytu a rozsah závažných nedostatkov,

— rozsah finančných dôsledkov pre rozpočet EÚ.

Prípad môže spočívať v jednom alebo vo viacerých z týchto javov: podvod, podstatné chyby, nezrovnalosti, nedodržanie právnych povinností počas postupu prideľovania podpory, nedodržanie právnych povinností počas plnenia grantu, nesprávne vykonávanie akcie, chybné nahlasovanie údajov atď.

Ak sa majú uplatniť finančné opravy na základe extrapolácie, výsledky preskúmania reprezentatívnej vzorky sa extrapolujú na zvyšnú časť základného súboru cieľov a míľnikov, z ktorého bola vybraná vzorka na účely stanovenia finančnej opravy.

Ak sa majú uplatniť paušálne finančné opravy s cieľom zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť ich uplatňovania, ich výška sa stanoví takto:

a) ak sú závažné nedostatky natoľko zásadné, časté alebo rozšírené, že predstavujú úplné zlyhanie systému ohrozujúce zákonnosť a správnosť celej dotknutej alokácie, **uplatňuje sa paušálna sadzba 100 %**;

b) ak sú závažné nedostatky tak veľmi časté a rozšírené, že predstavujú veľmi závažné zlyhanie systému ohrozujúce zákonnosť a správnosť veľmi veľkej časti dotknutej alokácie, **uplatňuje sa paušálna sadzba 50 %**;

c) ak sú závažné nedostatky natoľko časté a rozšírené, že predstavujú závažné zlyhanie systému ohrozujúce zákonnosť a správnosť veľmi veľkej časti dotknutej alokácie, **uplatňuje sa paušálna sadzba 25 %**;

d) ak sú závažné nedostatky zapríčinené tým, že systém nefunguje úplne alebo funguje tak zle alebo málokedy, že to ohrozuje zákonnosť a správnosť veľkej časti dotknutej alokácie, **uplatňuje sa paušálna sadzba 10 %**;

e) ak sú závažné nedostatky zapríčinené tým, že systém nefunguje priebežne, čím ohrozuje zákonnosť a správnosť významnej časti dotknutej alokácie, **uplatňuje sa paušálna sadzba 5 %**.

Ak sa v dôsledku neprijatia nápravných opatrení zodpovednými orgánmi v nadväznosti na uplatnenie zníženia v rámci jednej audítorskej operácie identifikujú rovnaké závažné nedostatky pri nasledujúcich audítorských činnostiach, miera opravy sa môže vzhľadom na pretrvávajúce závažné nedostatky zvýšiť, a to najviac do výšky najbližšej vyššej kategórie.

Pred tým, ako dôjde k zníženiu, má Komisia poskytnúť členskému štátu príležitosť predložiť pripomienky. Akékoľvek pripomienky budú podrobne analyzované pred prijatím konečného rozhodnutia o znížení grantu.

Ak je výška paušálnej sadzby neprimeraná po zvážení uvedených prvkov a pripomienok poskytnutých členským štátom, miera opravy sa môže znížiť.

XII. **Hodnotenie Sociálno-klimatického fondu a posudzovanie vhodnosti sociálno-klimatických plánov**

a) ***Hodnotenie Sociálno-klimatického fondu***

Komisia je povinná vykonať dve hodnotenia Sociálno-klimatického fondu. V článku 27 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde sa stanovuje, že Komisia uskutoční prvé hodnotenie implementácie a fungovania fondu dva roky po začiatku vykonávania sociálno-klimatických plánov ([28]) a hodnotenie *ex post* do konca roku 2033. Správy o pokroku vypracované každé dva roky jednotlivými členskými štátmi (pozri oddiel IV.c tohto usmernenia) budú dôležitými zdrojmi informácií pre hodnotenia, ktoré má vykonať Komisia.

V prvom hodnotení, ktoré má Komisia uskutočniť, sa zohľadnia všetky relevantné dostupné informácie. Vzhľadom na skorú zákonnú lehotu hodnotenia v polovici trvania (t. j. dva roky od začatia vykonávania sociálno-klimatických plánov) je veľmi pravdepodobné, že vykonávanie opatrení bude len v počiatočnej alebo mierne pokročilej fáze. V tejto súvislosti budú prvé správy o pokroku od členských štátov, ktoré sa majú predložiť do 15. marca 2027, kľúčovým zdrojom informácií na meranie pokroku a posudzovanie výsledkov počiatočných opatrení a investícií, a to najmä ich príspevku k cieľom fondu.

Komisia zváži konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami v dostatočnom predstihu s cieľom zhromaždiť doplňujúce údaje týkajúce sa implementácie fondu. Zohľadní sa aj akákoľvek iná spoľahlivá analýza implementácie fondu a prvých dosiahnutých výsledkov vykonaná na vnútroštátnej úrovni. Tieto prvé výsledky by mali byť dostupné najneskôr do polovice roka 2027, aby z nich Komisia mohla čerpať pri svojom hodnotení v polovici trvania a aby prípadne poskytli dôkazy na účely akýchkoľvek návrhov na zmeny nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

Komisia do konca roku 2033 uskutoční hodnotenie *ex post*, ktoré poskytne celkové posúdenie Sociálno-klimatického fondu vrátane informácií o jeho vplyve ([29]).

Členské štáty sa ďalej nabádajú, aby s cieľom vyhodnotiť dlhodobejší vplyv opatrení a investícií zahrnutých do sociálno-klimatických plánov uskutočnili vlastné hodnotenia vplyvu svojich vnútroštátnych opatrení a investícií financovaných zo Sociálno-klimatického fondu, pričom zohľadnia spoločné ukazovatele uvedené v zozname v prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde, a to aspoň raz počas trvania fondu, a pokiaľ možno do konca roku 2032, čo Komisii umožní zohľadniť tieto výsledky vo svojom *ex post* hodnotení fondu.

([28]) Pozri článok 27 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde.

([29]) Pozri článok 27 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/955: „Komisia do 31. decembra 2033 predloží Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov nezávislú hodnotiacu správu ex post. Hodnotiaca správa ex post pozostáva z celkového posúdenia fondu a obsahuje informácie o jeho vplyve.“

Kým orgány členských štátov budú zodpovedné za vykonávanie a koordináciu takýchto hodnotení, o prípadných problémoch a výmene osvedčených postupov sa bude diskutovať na pravidelnom fóre zriadenom Komisiou s cieľom diskutovať o činnostiach monitorovania a hodnotenia v kontexte Sociálno-klimatického fondu. Komisia navyše preskúma spôsoby, ako poskytnúť metodickú a technickú podporu a zaviesť zdroje (napr. na kontrafaktuálne hodnotenia vplyvu).

b) ***Posudzovanie vhodnosti sociálno-klimatických plánov***

Ako sa vyžaduje v článku 18 ods. 5 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, členské štáty musia do 15. marca 2029 predložiť Komisii správu, v ktorej by sa mala posúdiť vhodnosť každého sociálno-klimatického plánu vzhľadom na skutočné priame účinky zahrnutia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov a z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice o ETS v príslušnom členskom štáte. Tieto správy by sa mali vypracúvať spoločne s dvojročnou správou, ktorá sa má podľa článku 24 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde predložiť do 15. marca 2029, a ako jej súčasť.

c) ***Udržateľnosť investícií***

Členské štáty by mali zaviesť potrebné záruky na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti investícií, napríklad v súvislosti s výstavbou infraštruktúry pre nové sociálne alebo cenovo dostupné energeticky efektívne bývanie alebo so zmenou účelu budov na sociálne alebo cenovo dostupné energeticky efektívne bývanie.

XIII. **Informácie, komunikácia a zviditeľnenie**

a) ***Zviditeľnenie a informácie pre konečných príjemcov***

Členské štáty by mali informovať konečných príjemcov fondu o pôvode podpory, a to aj keď túto podporu využívajú prostredníctvom sprostredkovateľov. Tieto informácie pre príjemcov by mali zahŕňať znak EÚ a príslušné vyhlásenie, ktoré znie „*financované Európskou úniou – Sociálno-klimatickým fondom*“, v dokumentoch a komunikačných materiáloch týkajúcich sa vykonávania opatrenia a investície určených pre príjemcov v súlade s technickými špecifikáciami používania znaku EÚ, ktoré sú vymedzené v prílohe III k tomuto usmerneniu.

Koordinačný orgán alebo určený zodpovedný vykonávací orgán by mal čo možno najskôr, no najneskôr do šiestich mesiacov od rozhodnutia o schválení sociálno-klimatického plánu ([30]) aktivovať národné webové sídlo venované plánu. To musí byť pravidelne aktualizované o informácie týkajúce sa opatrení a investícií zahrnutých v sociálno-klimatickom pláne, jeho cieľov, činností, dostupných možností financovania a dosiahnutých výsledkov. Toto webové sídlo musí zahŕňať sociálno-klimatické plány (pôvodne schválené znenie a následné zmenené znenia), vykonávacie rozhodnutie Komisie o schválení plánu, vykonávacie rozhodnutia Komisie o zmenách plánu, rozhodnutia Komisie o vyplatení prostriedkov, dohody medzi Komisiou a členským štátom, ktoré predstavujú jednotlivé právne záväzky, a všetky oznámenia o menších zmenách plánu.

Koordinačný orgán by mal toto osobitné webové sídlo priebežne aktualizovať a pridávať všetky nové relevantné dokumenty. Zároveň by ho mal využívať na uverejňovanie dvojročných správ členského štátu, ktoré sa vyžadujú v zmysle článku 24 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, a akýchkoľvek analýz alebo hodnotení vykonaných na vnútroštátnej úrovni, ktoré sa týkajú fungovania fondu a dosiahnutých výsledkov.

V snahe udržiavať priamy kontakt s potenciálnymi konečnými príjemcami a cieľovými skupinami by členské štáty mali vyvinúť automatický systém na notifikácie a prihlásenie sa k odberu a zabezpečiť súvisiacu prítomnosť v sociálnych médiách. Vďaka tejto prítomnosti a interakciám v sociálnych médiách by mali mať potenciálni koneční príjemcovia možnosť vyžiadať si a dostať včasné aktualizácie.

Vykonávacie orgány majú na požiadanie poskytnúť inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram EÚ informačné a zviditeľňujúce materiály vrátane materiálov zameraných na konečných príjemcov. EÚ musí byť na požiadanie a bez licenčných poplatkov, nevýhradne a neodvolateľne udelená licencia na používanie takýchto materiálov spolu so všetkými už existujúcimi pridruženými právami. Tento postup by si nemal vyžadovať významné dodatočné náklady ani významné administratívne zaťaženie konečných príjemcov či vykonávacích orgánov.

([30]) Šesťmesačná lehota je v súlade s povinnosťami riadiacich orgánov v rámci fondov politiky súdržnosti EÚ, ako sa stanovuje v článku 49 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

Od konečných príjemcov podpory sa vyžaduje, aby zabezpečili, že financovanie z EÚ bude viditeľné, najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov, a to poskytovaním ucelených, účinných a primeraných cielených informácií viacerým cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.

Táto povinnosť neplatí, ak sa podpora poskytuje fyzickým osobám alebo ak existuje riziko zverejnenia citlivých obchodných informácií (článok 23 ods. 2 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde).

Príjemcovia a subjekty vykonávajúce opatrenia a investície priznajú podporu z fondu tým, že:

a) uverejnia na oficiálnom webovom sídle prijímateľa a na jeho účtoch na sociálnych médiách krátky opis opatrení a investícií zodpovedajúci úrovni podpory vrátane jej cieľov a výsledkov, a zdôraznia finančnú podporu zo strany EÚ;

b) v dokumentoch a informačných materiáloch týkajúcich sa vykonávania opatrení a investícií poskytnú vyhlásenie určené pre verejnosť alebo účastníkov, ktoré viditeľným spôsobom zdôrazňujúce podporu od EÚ.

b) ***Uverejňovanie údajov o konečných príjemcoch a opatreniach a investíciách vykonávaných v rámci Sociálno-klimatického fondu***

V súlade s článkom 23 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde má koordinačný orgán alebo určený orgán poverený vykonávaním uverejniť požadované referenčné údaje na jedinom webovom sídle členského štátu (uvedené v oddiele XIII.A tohto usmernenia o zviditeľnení a informáciách pre konečných príjemcov) v otvorených strojovo čitateľných formátoch, ako sa stanovuje v článku 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 ([31]). Umožní sa tým triedenie, vyhľadávanie, extrakcia, porovnávanie a opätovné použitie údajov. Komisia poskytne metodické pokyny týkajúce sa formátu a štruktúry s cieľom zabezpečiť, aby údaje boli kompatibilné a opätovne použiteľné na všetkých komunikačných platformách vrátane webových sídiel Komisie a aby boli ľahko a súhrnne prístupné verejnosti.

Koordinačný orgán alebo určený orgán poverený vykonávaním plánu má uverejniť zoznam opatrení a investícií v sociálno-klimatickom pláne na webovom sídle a tento zoznam na základe pravidelnej revízie priebežne aktualizovať. Zoznam musí zahŕňať všetky opatrenia a investície vykonané v rámci fondu s celkovou výškou prijatého financovania zo Sociálno-klimatického fondu, s celkovou výškou verejného financovania uvedených opatrení a investícií (čo zahŕňa národný príspevok k sociálno-klimatickému plánu) a s uvedením sumy finančných prostriedkov vyplatených v rámci iných fondov financovaných z rozpočtu EÚ.

Informácie o konečných príjemcoch finančných alokácií (ako sa uvádza v článku 21 ods. 2 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde) sa musia zahrnúť s ohľadom na obmedzenia stanovené v článku 23 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde do zoznamu uverejneného členským štátom čo najskôr po vyplatení príspevku konečnému príjemcovi. Ak sa niektorým konečným príjemcom nevyplatí finančná alokácia z fondu z dôvodu obáv týkajúcich sa vykonávania, nezrovnalostí, auditu alebo finančných problémov, títo koneční príjemcovia musia byť odstránení zo zoznamu a nezahrnú sa do výpočtu cieľov, ktoré sa majú nahlasovať alebo použiť na účely zviditeľnenia a komunikácie.

Zoznam by mal obsahovať tieto údaje:

a) meno/názov konečných príjemcov finančných alokácií, ich identifikačné čísla pre DPH alebo daňové identifikačné čísla a výška finančných alokácií z fondu prijatých na každú investíciu alebo opatrenie;

b) meno dodávateľov a subdodávateľov a ich identifikačné čísla pre DPH alebo daňové identifikačné čísla a hodnota zákaziek, ak je konečným príjemcom finančných alokácií verejný obstarávateľ v súlade s právom EÚ alebo vnútroštátnym právom o verejnom obstarávaní;

c) ukazovateľ lokality alebo geografickej polohy mesta, regiónu a krajiny, kde sa operácia vykonáva.

([31]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 56).

Informácie uvedené v danom zozname by sa nemali zverejňovať, ak sa týkajú týchto osobitných výnimiek:

— dočasnej priamej podpory príjmu určenej zraniteľným domácnostiam,

— situácií uvedených v článku 38 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, najmä: i) finančnej podpory poskytnutej prostredníctvom finančných nástrojov, ak je nižšia ako 500 000 EUR; ii) ak by sa zverejnením informácií mohli ohroziť práva a slobody dotknutých osôb alebo subjektov zaručené Chartou základných práv Európskej únie alebo v prípade, že by tým mohli byť poškodené obchodné záujmy príjemcov finančných prostriedkov; iii) ak ide o odmeňovanie externých odborníkov vybraných na základe ich odbornej spôsobilosti, pričom sa dodržiavajú zásady nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania a neexistencie konfliktu záujmov; iv) zákaziek s veľmi nízkou hodnotou, ktorá je nižšia ako suma uvedená v bode 14.4 prílohy I k nariadeniu o rozpočtových pravidlách.

c) ***Komunikačná stratégia týkajúca sa sociálno-klimatického plánu***

Po schválení národného sociálno-klimatického plánu by vykonávacie orgány alebo národný koordinačný orgán mali vypracovať národnú komunikačnú stratégiu, ktorej náčrt sa má zahrnúť do sociálno-klimatického plánu. Náčrt komunikačnej stratégie by mal obsahovať tieto informácie: ciele, kľúčové posolstvá, cieľové skupiny, komunikačné činnosti/kanály, plánovaný rozpočet, vybrané kľúčové projekty, koordinačné dohody s Komisiou a monitorovanie a hodnotenie. S jej realizáciou by sa malo začať čo najskôr po prijatí vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa schvaľuje sociálno-klimatický plán, s cieľom zabezpečiť informovanosť verejnosti o vplyve financovania z prostriedkov EÚ na každodenný život ľudí. Vykonávací orgán sa nabáda, aby dodržiaval rovnaké minimálne požiadavky na komunikáciu, aké sa uplatňujú v rámci rozpočtu EÚ na roky 2021 – 2027 ([32]).

Keďže Sociálno-klimatický fond je nový nástroj, ktorý úzko súvisí so zavedením systému ETS2, komunikačná stratégia by mala zvýšiť povedomie a zaistiť uznanie prínosu Sociálno-klimatického fondu k sociálne spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite tým, že rieši sociálne vplyvy systému ETS2 na úrovni projektov a členských štátov. V národnej komunikačnej stratégii by sa malo spresniť, ako vykonávať spoločné komunikačné akcie s Komisiou a jej zastúpením v príslušnej krajine a regióne, ako aj komunikačné akcie, ktoré sú určené miestnym a regionálnym samosprávam, zástupcom hospodárskych a sociálnych partnerov, príslušným organizáciám občianskej spoločnosti, mládežníckym organizáciám a iným príslušným zainteresovaným stranám a vykonávajú sa v spolupráci s nimi.

Keďže sociálno-klimatické plány budú viacročným nástrojom, národná komunikačná stratégia by mala zahŕňať komunikačný plán so súborom každoročných činností po prijatí sociálno-klimatického plánu, ktorý môže slúžiť ako referencia pre budúce komunikačné činnosti v nasledujúcich rokoch.

Členské štáty môžu takisto podporovať širšie **„platformy na zapojenie zainteresovaných strán“** v snahe posilniť inkluzívnosť a transparentnosť. Tieto platformy by podporili zhromažďovanie rôznych perspektív a zabezpečili by náležité zohľadnenie potrieb rôznych dotknutých skupín. Presahujú rámec formálnej konzultácie so zainteresovanými stranami zastúpenými na vnútroštátnej úrovni.

A napokon sa v stratégii môže zdôrazniť výber konkrétnych intervencií a osvedčených postupov relevantných pre vykonávací orgán, ktoré má tento orgán v úmysle podporovať a aktívnejšie o nich komunikovať a v súvislosti s ktorými by sa naplánovala koordinovaná komunikácia s Komisiou.

S cieľom zaistiť náležité šírenie informácií a zodpovednosť za vykonanú komunikačnú činnosť sa vykonávacím orgánom odporúča, aby aspoň raz ročne informovali v rámci koordinačného mechanizmu (pozri oddiel III.a o vykonávaní) v súvislosti s realizáciou a výsledkami komunikačnej stratégie, ako aj hlavnými plánovanými komunikačnými činnosťami, ktoré sa majú vykonať nasledujúci rok.

Na umožnenie výmeny najlepších postupov a koordináciu spoločných činností týkajúcich sa Sociálno-klimatického fondu sa od vykonávacích orgánov vyžaduje, aby Komisii poskytli kontaktné údaje národného koordinátora pre komunikáciu, ktorý bude slúžiť ako kontaktné miesto pre Komisiu a ostatné členské štáty. Orgány by tieto údaje mali poskytnúť čo najskôr po schválení sociálno-klimatického plánu.

([32]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_en?prefLang=sk.

d) ***Horizontálne komunikačné činnosti na európskej úrovni***

Komisia bude realizovať informačné a komunikačné akcie týkajúce sa fondu a dosiahnutých výsledkov. Tieto akcie môžu v prípade potreby a so súhlasom vnútroštátnych orgánov zahŕňať spoločné komunikačné činnosti s národnými, miestnymi a regionálnymi orgánmi a zastúpeniami Európskeho parlamentu a Komisie v dotknutých členských štátoch (článok 23 ods. 3 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde).

S cieľom zabezpečiť koordinovaný prístup ku komunikačnému úsiliu medzi Komisiou a členskými štátmi Komisia vytvorí:

— webové sídlo Sociálno-klimatického fondu. Jeho súčasťou budú napr. všeobecné informácie o fonde, odkaz na sociálno-klimatické plány prijaté jednotlivými členskými štátmi a podrobnosti o nich (vrátane samotného plánu po schválení Komisiou), zoznam orgánov členských štátov zodpovedných za vykonávanie sociálno-klimatických plánov a pododdiel venovaný osvedčeným postupom v súvislosti s opatreniami a investíciami. Komisia bude pravidelne kontrolovať túto osobitnú webovú stránku so všetkými relevantnými informáciami pre verejnosť,

— sieť vnútroštátnych koordinátorov pre komunikáciu na výmenu najlepších postupov a organizovanie spoločných komunikačných činností. Komisia usporiada stretnutia so sieťou a zavedie digitálne prostredie na výmenu informácií.

PRÍLOHA 1

Zoznam relevantných spoločných ukazovateľov podľa jednotlivých oprávnených opatrení a investícií (ako sa uvádza v článku 8 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde)

V prílohe IV k nariadeniu o Sociálno-klimatickom fonde sú stanovené spoločné ukazovatele a uvádza sa, že ak sociálno-klimatický plán členského štátu neobsahuje opatrenie ani investíciu prispievajúce k niektorým ukazovateľom, členské štáty pri nich môžu uviesť „neuplatňuje sa“. V tejto súvislosti je v nasledujúcej tabuľke určené, ktoré spoločné ukazovatele uvedené v zozname v prílohe IV sa považujú za relevantné pre každý typ opatrenia alebo investície na účely podávania správ o pokroku každé dva roky v zmysle článku 24 ods. 1 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde. Ak sociálno-klimatický plán členského štátu obsahuje opatrenie alebo investíciu, ktoré patria do určených typov opatrení/investícií, daný členský štát by mal zhromažďovať informácie o spoločnom ukazovateli (ukazovateľoch) označených ďalej a zahrnúť príslušné údaje na meranie pokroku pri plnení spoločného ukazovateľa (ukazovateľov) do svojich dvojročných správ o pokroku.

Zložka budov	Ukazovateľ výstupu 3	Ukazovateľ výstupu 4	Ukazovateľ výstupu 5	Ukazovateľ výstupu 6	Ukazovateľ výstupu 7	Ukazovateľ výstupu 8	Ukazovateľ výstupu 9	Ukazovateľ výstupu 10
	Počet zraniteľných domácností	Počet budov – hĺbková obnova	Podlahová plocha (hĺbková obnova)	Počet budov (iná energetická obnova)	Podlahová plocha – iná energetická obnova	Počet nahradených vykurovacích zariadení na fosílne palivá	Dodatočná kapacita pre energiu z obnoviteľných zdrojov (MW)	Dodatočná kapacita pre energiu z obnoviteľných zdrojov (jednotky)
a) Obnova budov	x	x (*)	x (*)	x (**)	x (**)	(x)	(x)	(x)
b) Prístup k cenovo dostupnému energeticky efektívnemu bývaniu vrátane sociálneho bývania	x					(x)	(x)	(x)
c) Dekarbonizácia prostredníctvom elektrifikácie vykurovania a chladenia v budovách	x					(x)	(x)	(x)
d) Poskytovanie cielených, prístupných a cenovo dostupných informácií, vzdelávania, osvety a poradenstva	x							
e) Riešenia v oblasti energetickej efektívnosti a vhodné finančné nástroje v súlade so sociálnymi cieľmi fondu	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)

Vysvetlivky: V prípade spoločných ukazovateľov označených (x) sa členské štáty a Komisia budú musieť v jednotlivých prípadoch dohodnúť, ktoré prípadné opatrenia neprispievajú k príslušnému ukazovateľu a nemusia sa nahlasovať pri podávaní správ o pokroku každé dva roky.

(*) Týka sa len budov, ktoré prešli hĺbkovou obnovou. Na objasnenie, hoci je v smernici o energetickej hospodárnosti budov (článok 2 bod 20) „hĺbková obnova“ vymedzená ako obnova vedúca k budove s nulovou úrovňou emisií, obnovy na dosiahnutie budov s nulovými emisiami nemusia byť vždy uskutočniteľné. Zníženie miery využívania primárnej energie o 60 % sa preto takisto môže považovať za hĺbkovú obnovu na účely vypracovania a vykonávania sociálno-klimatických plánov.

(**) Týka sa len budov, ktoré prešli inou energetickou obnovou.

Zložka budov	Ukazovateľ výsledku 11	Ukazovateľ výsledku 12	Ukazovateľ výsledku 13	Ukazovateľ výsledku 14	Ukazovateľ výsledku 15	Ukazovateľ výsledku 16	Ukazovateľ výsledku 17
	Zníženie počtu zraniteľných domácností (%)	Zníženie emisií skleníkových plynov v odvetví budov	Zníženie počtu domácností v energetickej chudobe (%)	Úspory v primárnej energetickej spotrebe za rok (MWh/rok)	Úspory v primárnej energetickej spotrebe za rok (kWh/m²)	Úspory v konečnej energetickej spotrebe za rok (kWh/m²)	Úspory v konečnej energetickej spotrebe za rok (MWh/rok)
a) Obnova budov	x	x	x	x	x	x	x
b) Prístup k cenovo dostupnému energeticky efektívnemu bývaniu vrátane sociálneho bývania	x	(x) (*)	x	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)
c) Dekarbonizácia prostredníctvom elektrifikácie vykurovania a chladenia v budovách	x	x	x	x	x	x	x
d) Poskytovanie cielených, prístupných a cenovo dostupných informácií, vzdelávania, osvety a poradenstva							
e) Riešenia v oblasti energetickej efektívnosti a vhodné finančné nástroje v súlade so sociálnymi cieľmi fondu	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)

Vysvetlivky: V prípade spoločných ukazovateľov označených (x) sa členské štáty a Komisia budú musieť v jednotlivých prípadoch dohodnúť, ktoré prípadné opatrenia neprispievajú k príslušnému ukazovateľu a nemusia sa nahlasovať pri podávaní správ o pokroku každé dva roky.

(*) Tieto ukazovatele sú relevantné len pre zmenu účelu budov (nie pre výstavbu nových budov).

Zložka cestnej dopravy	Ukazovateľ výstupu 20	Ukazovateľ výstupu 21	Ukazovateľ výstupu 22	Ukazovateľ výstupu 23	Ukazovateľ výstupu 24	Ukazovateľ výstupu 25	Ukazovateľ výstupu 26	Ukazovateľ výstupu 27	Ukazovateľ výstupu 28
	Počet zraniteľných používateľov dopravy	Počet nakúpených vozidiel s nulovými emisiami	Počet nakúpených vozidiel s nízkymi emisiami	Počet nakúpených bicyklov	Počet čerpacích a nabíjacích staníc	Cestovné lístky na verejnú dopravu za zníženú cenu alebo bezplatné cestovné lístky (počet používateľov)	Ďalšie riešenia v oblasti spoločnej mobility a mobility na požiadanie (počet používateľov)	Ďalšie riešenia v oblasti spoločnej mobility a mobility na požiadanie (jednotky)	Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra (km)
d) Poskytovanie cielených, prístupných a cenovo dostupných informácií, vzdelávania, osvety a poradenstva	x								

Zložka cestnej dopravy	Ukazovateľ výstupu 20 Počet zraniteľných používateľov dopravy	Ukazovateľ výstupu 21 Počet nakúpených vozidiel s nulovými emisiami	Ukazovateľ výstupu 22 Počet nakúpených vozidiel s nízkymi emisiami	Ukazovateľ výstupu 23 Počet nakúpených bicyklov	Ukazovateľ výstupu 24 Počet čerpacích a nabíjacích staníc	Ukazovateľ výstupu 25 Cestovné lístky na verejnú dopravu za zníženú cenu alebo bezplatné cestovné lístky (počet používateľov)	Ukazovateľ výstupu 26 Ďalšie riešenia v oblasti spoločnej mobility a mobility na požiadanie (počet používateľov)	Ukazovateľ výstupu 27 Ďalšie riešenia v oblasti spoločnej mobility a mobility na požiadanie (jednotky)	Ukazovateľ výstupu 28 Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra (km)
f) Vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami a bicykle, infraštruktúra na nabíjanie a čerpanie paliva	x	(x)	(x)	(x)	(x)				(x)
g) Cenovo dostupná a prístupná verejná doprava (…), udržateľná mobilita na požiadanie, služby spoločnej mobility a možnosti aktívnej mobility.	x					(x)	(x)	(x)	

Vysvetlivky: V prípade spoločných ukazovateľov označených (x) sa členské štáty a Komisia budú musieť v jednotlivých prípadoch dohodnúť, ktoré prípadné opatrenia neprispievajú k príslušnému ukazovateľu a nemusia sa nahlasovať pri podávaní správ o pokroku každé dva roky.

	Ukazovateľ výsledku 29 Zníženie počtu zraniteľných používateľov dopravy (%)	Ukazovateľ výsledku 30 Zníženie počtu domácností v dopravnej chudobe (%)	Ukazovateľ výsledku 31 Zníženie emisií skleníkových plynov v cestnej doprave
d) Poskytovanie cielených, prístupných a cenovo dostupných informácií, vzdelávania, osvety a poradenstva			
f) Vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami a bicykle, infraštruktúra na nabíjanie a čerpanie paliva	x	x	x
g) Cenovo dostupná a prístupná verejná doprava (…), udržateľná mobilita na požiadanie, služby spoločnej mobility a možnosti aktívnej mobility.	x	x	x

Okrem toho v prípade mikropodnikov	Ukazovateľ výstupu 33	Ukazovateľ výsledku 34
	Počet zraniteľných mikropodnikov	Zníženie počtu mikropodnikov (%)
a) Obnova budov	(x)	(x)
b) Prístup k cenovo dostupnému energeticky efektívnemu bývaniu vrátane sociálneho bývania		
c) Dekarbonizácia prostredníctvom elektrifikácie vykurovania a chladenia v budovách	(x)	(x)
d) Poskytovanie cielených, prístupných a cenovo dostupných informácií, vzdelávania, osvety a poradenstva	(x)	(x)
e) Riešenia v oblasti energetickej efektívnosti a vhodné finančné nástroje v súlade so sociálnymi cieľmi fondu	(x)	(x)
f) Vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami a bicykle, infraštruktúra na nabíjanie a čerpanie paliva	(x)	(x)
g) Cenovo dostupná a prístupná verejná doprava (…), udržateľná mobilita na požiadanie, služby spoločnej mobility a možnosti aktívnej mobility.	(x)	(x)

Vysvetlivky: V prípade spoločných ukazovateľov označených (x) sa členské štáty a Komisia budú musieť v jednotlivých prípadoch dohodnúť, ktoré prípadné opatrenia neprispievajú k príslušnému ukazovateľu a nemusia sa nahlasovať pri podávaní správ o pokroku každé dva roky.

Dočasná priama podpora príjmu	Ukazovateľ výstupu 36	Ukazovateľ výstupu 37	Ukazovateľ výsledku 38	Ukazovateľ výsledku 39
	Počet zraniteľných domácností, ktoré dostávajú priamu podporu príjmu	Počet zraniteľných používateľov dopravy, ktorí dostávajú priamu podporu príjmu	Priemerná priama podpora príjmu na zraniteľnú domácnosť (v eurách)	Priemerná priama podpora príjmu na používateľa dopravy (v eurách)
Článok 2 – Opatrenia na poskytovanie priamej podpory príjmu	x	x	x	x

Môžu sa vyskytnúť prípady, keď zhromažďovanie presných údajov o spoločných ukazovateľoch nie je uskutočniteľné. V takýchto prípadoch môžu členské štáty navrhnúť nahlásenie odhadov na základe jasného odôvodnenia neuskutočniteľnosti zhromažďovania presných údajov a spoľahlivej metodiky odhadu, ktorá by sa mala vopred dohodnúť s Komisiou.

PRÍLOHA II

Vzor vyhlásenia riadiaceho subjektu, ktoré sa prikladá k žiadosti o platbu podľa článku 20.1

Ja/My, podpísaný (-á)/(-í)/(-é) [priezvisko (-á), meno (-á), titul (-y) alebo funkcia (-e)], vedúci (-a)/(-e) orgánu určeného na podpisovanie vyhlásení riadiaceho subjektu na účely sociálno-klimatického plánu v rámci XXX (číslo CCI)

na základe vykonávania sociálno-klimatického plánu v rámci XXX v období od XX. XX. XXX do YY. YY. YYY, na základe svojho vlastného úsudku a všetkých informácií, ktoré som mal (-a) (sme mali) k dispozícii v deň predloženia žiadosti o platbu Komisii, vrátane výsledkov z uskutočnených overovaní na riadiacej úrovni a z auditov v súvislosti s výdavkami zahrnutými do žiadostí o platbu predložených Komisii za obdobie od VV. VV. VVVV do ZZ. ZZ. ZZZZ,

a so zreteľom na moje/naše povinnosti podľa nariadenia (EÚ) 2023/995

týmto vyhlasujem (-e), že:

a) informácie v žiadosti o platbu sú prezentované náležite, sú úplné a presné v súlade s článkom 20 nariadenia (EÚ) 2023/995;

b) výdavky, ktoré vznikli pri dosahovaní plne dosiahnutých cieľov a míľnikov, sú v súlade s uplatniteľným právom a boli použité na určený účel;

c) dotknutý členský štát nezrušil opatrenia týkajúce sa predtým uspokojivo dosiahnutých míľnikov a cieľov.

Potvrdzujem (-e), že nezrovnalosti uvedené v konečných audítorských a kontrolných správach vo vzťahu k predchádzajúcim žiadostiam o platbu sa náležite vyriešili. Takisto potvrdzujem (-e), že ciele alebo míľniky, ktoré sú predmetom prebiehajúceho skúmania ich zákonnosti a správnosti, boli až do ukončenia skúmania vylúčené zo žiadosti o platbu a je možné, že budú zahrnuté v následnej žiadosti o platbu.

Okrem toho potvrdzujem (-e) spoľahlivosť údajov týkajúcich sa ukazovateľov, míľnikov a pokroku pri vykonávaní plánu.

Takisto potvrdzujem (-e), že sú zavedené účinné a proporcionálne opatrenia proti podvodom, ktoré zohľadňujú riziká identifikované v tejto súvislosti.

Napokon potvrdzujem (-e), že si nie som (sme) vedomý (-á)/(-í) žiadnych nezverejnených záležitostí týkajúcich sa dobrej povesti spojených s vykonávaním programu.

PRÍLOHA III

Informácie, komunikácia a zviditeľnenie – článok 23

Používanie a technické charakteristiky znaku EÚ („znak“)

1.1. Znak musí byť jasne viditeľný vo všetkých informačných materiáloch týkajúcich sa vykonávania operácie určených verejnosti alebo účastníkom, ako sú napr. tlačené alebo digitálne produkty a webové sídla vrátane mobilných verzií.

1.2. Výraz „**Financované Európskou úniou – Sociálno-klimatickým fondom**“ sa vypisuje celý a umiestni sa vedľa znaku.

1.3. Spolu so znakom možno použiť jeden z týchto typov písma: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana alebo Ubuntu. Nemôže sa používať kurzíva, podčiarkovanie ani efekty písma.

1.4. Text musí byť vzhľadom na znak umiestnený tak, aby sa so znakom nijakým spôsobom neprekrýval.

1.5. Použitá veľkosť písma musí byť úmerná veľkosti znaku.

1.6. V závislosti od pozadia musí byť farba písma reflexná modrá (reflex blue), čierna alebo biela.

1.7. Znak sa nemôže upravovať ani spájať so žiadnymi inými grafickými prvkami alebo textami. Ak sú vedľa znaku zobrazené ďalšie logá, znak musí byť aspoň rovnako vysoký či široký ako najväčšie z týchto ďalších log. Okrem znaku sa na účely poukázania na podporu z prostriedkov EÚ nemusí použiť žiadna iná vizuálna identita ani logo.

1.8. Ak na rovnakom mieste prebieha niekoľko operácií, ktoré sa podporujú rovnakými alebo rôznymi nástrojmi financovania, alebo je ďalšie financovanie poskytnuté pre tú istú operáciu neskôr, musí sa uviesť aspoň jedna tabuľa alebo pútač.

1.9. Grafické normy pre znak a vymedzenie štandardných farieb sú tieto:

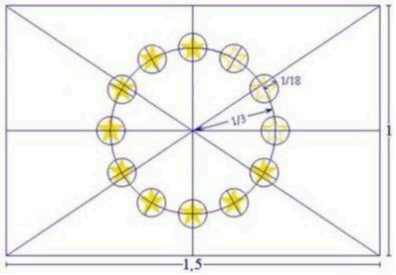
A. OPIS SYMBOLOV

Na pozadí modrej oblohy je dvanásť zlatých hviezd usporiadaných do kruhu, ktorý predstavuje úniu európskych národov. Počet hviezd je nemenný, pričom dvanásť symbolizuje dokonalosť a jednotu.

B. HERALDICKÝ OPIS

Na azúrovom poli je kruh z dvanástich zlatých päťcípych hviezd, pričom ich cípy sa nedotýkajú.

C. GEOMETRICKÝ OPIS

Znak má tvar modrej obdĺžnikovej vlajky, ktorej šírka je jedenapolkrát dlhšia ako výška. Dvanásť zlatých hviezd je rozmiestnených v rovnakých vzdialenostiach na neviditeľnom kruhu, ktorého stred je priesečníkom uhlopriečok obdĺžnika. Polomer kruhu sa rovná jednej tretine šírky vlajky. Každá z hviezd má päť cípov, ktoré sú umiestnené po obvode neviditeľného kruhu, ktorého polomer je jedna osemnástina z výšky vlajky. Všetky hviezdy smerujú hore, t. j. jeden cíp smeruje zvisle nahor a ďalšie dva sú na imaginárnej priamke, ktorá je kolmá na sťažeň vlajky. Kruh je usporiadaný tak, že poloha hviezd zodpovedá umiestneniu čísel na hodinovom ciferníku. Ich počet je nemenný.

D. REGULAČNÉ FARBY

Znak má tieto farby: PANTONE REFLEX BLUE na ploche obdĺžnika, PANTONE YELLOW pre hviezdy.

E. ŠTVORFAREBNÝ POSTUP

Ak sa používa postup štyroch farieb, znovu vytvorte tieto dve štandardné farby s použitím štyroch farieb z postupu štyroch farieb.

Farba PANTONE YELLOW sa získa použitím 100 % „Process Yellow“.

Farba PANTONE REFLEX BLUE sa získa zmiešaním 100 % „Process Cyan“ a 80 % „Process Magenta“.

internet:

PANTONE REFLEX BLUE zodpovedá na webovej palete farbe RGB: 0/51/153 (hexadecimálne: 003399) a PANTONE YELLOW zodpovedá na webovej palete farbe RGB: 255/204/0 (hexadecimálne: FFCC00).

MONOCHROMATICKÝ REPRODUKČNÝ PROCES

Ak použijete len čiernu farbu, orámujte obdĺžnik čiernou a hviezdy vytlačte čiernou farbou na bielom pozadí.

Ak používate modrú farbu (Reflex Blue), použite ju na 100 % s hviezdami zobrazenými v bielom negatíve.

REPRODUKCIA NA FAREBNOM POZADÍ

Ak nemáte inú možnosť ako farebné pozadie, orámujte obdĺžnik bielym pruhom so šírkou, ktorá sa rovná 1/25 výšky obdĺžnika.

Zásady používania znaku EÚ tretími stranami sa vymedzujú v administratívnej dohode s Radou Európy o používaní znaku Únie tretími stranami (Ú. v. EÚ C 271, 8.9.2012, s. 5).

2. Licencia na práva duševného vlastníctva uvedená v článku 49 ods. 6 zabezpečuje EÚ aspoň tieto práva:

2.1. interné použitie, t. j. právo reprodukovať, kopírovať a sprístupňovať informačné a zviditeľňujúce materiály pre inštitúcie a agentúry EÚ, orgány členských štátov a ich zamestnancov;

2.2. reprodukciu informačných a zviditeľňujúcich materiálov akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou ako celok alebo čiastočne;

2.3. zverejňovanie informačných a zviditeľňujúcich materiálov akýmikoľvek komunikačnými prostriedkami;

2.4. verejné šírenie informačných a zviditeľňujúcich materiálov (alebo ich kópií) akoukoľvek formou;

2.5. ukladanie a archiváciu informačných a zviditeľňujúcich materiálov;

2.6. udeľovanie sublicencií práv tretím stranám na informačné a zviditeľňujúce materiály.

SKRATKY A SKRÁTENÉ NÁZVY

Nariadenie o spoločných ustanoveniach (NSU) – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

Zásada „výrazne nenarušiť“ – zásada „výrazne nenarušiť“ plnenie environmentálnych cieľov v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852.

Smernica o energetickej efektívnosti – smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2023/955 (Ú. v. EÚ L 231, 20.9.2023, s. 1).

Smernica o energetickej hospodárnosti budov – smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1275 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L, 2024/1275, 8.5.2024).

Smernica o ETS – smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

ETS2 – nový systém obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a ďalšie odvetvia zriadený na základe kapitoly IVa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 134).

Nariadenie o rozpočtových pravidlách – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024).

Fond – Sociálno-klimatický fond.

Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách – nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

Nariadenie o riadení – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

VFR – viacročný finančný rámec.

Plán (plány), sociálno-klimatický plán (sociálno-klimatické plány).

Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

Nariadenie o Sociálno-klimatickom fonde – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/955 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond a mení nariadenie (EÚ) 2021/1060 (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 1).

Nariadenie o taxonómii – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 1).